

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

ΕΠΤΑΜΕΛΗΣ ΣΥΝΘΕΣΗ

Συνήλθε στην έδρα της, στις 23.12.2019, με την εξής σύνθεση: Φώτιος Κατσίγιαννης, Πρόεδρος, Μιχαήλ Διαθεσόπουλος, Κωνσταντίνος Κορομπέλης, Σταυρούλα Κουρή, Μιχαήλ Οικονόμου, Νικόλαος Σαββίδης και Άννα Χριστοδουλάκου, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 25.11.2019 (ημερομηνία κατάθεσης στην Α.Ε.Π.Π.) Προδικαστική Προσφυγή, με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) - Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 1451/26.11.2019 Προσφυγή της εταιρείας με την επωνυμία «.....», που εδρεύει στην, αρ., όπως νομίμως εκπροσωπείται.

Κατά του, που εδρεύει στο,,, όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Με την Προδικαστική Προσφυγή, η προσφεύγουσα, επιδιώκει την ακύρωση της Διακήρυξης του έργου, «Αξιοποίηση ταμιευτήρα Φράγματος Ποταμών-Εγκατάσταση Επεξεργασίας Νερού» και την επιστροφή του καταβληθέντος παραβόλου.

Ετέρωθεν, η Προσφεύγουσα αιτούνταν όπως ανασταλεί η περαιτέρω πρόοδος της διαγωνιστικής διαδικασίας, μέχρι την έκδοση απόφασης της Α.Ε.Π.Π επί της υπό κρίση Προσφυγής. Επ' αυτού του αιτήματος, εκδόθηκε η υπ' αριθμ. Α552/2019 Απόφαση της Α.Ε.Π.Π., με την οποία ανεστάλη η περαιτέρω πρόοδος της διαγωνιστικής διαδικασίας και ως ειδικότερο πρόσφορο μέτρο, ορίσθηκε η παράταση της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής προσφορών έως την έκδοση οριστικής απόφασης επί της προσφυγής.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε τον Εισηγητή Μιχαήλ Οικονόμου.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Αριθμός απόφασης: 8/2019

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, με την υπ' αριθμ., διακήρυξη προκηρύχθηκε από τον «.....», διαγωνιστική διαδικασία για την ανάθεση του έργου με τίτλο: «Αξιοποίηση ταμιευτήρα Φράγματος Ποταμών: «Εγκατάσταση Επεξεργασίας Νερού», προϋπολογισμού δημοπράτησης 17.820.000,00€ (προ Φ.Π.Α.), οποία καταχωρήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ) στις 14.02.2019, έλαβε ΑΔΑΜ 2013-10-31 και Α/Α ΕΣΗΔΗΣ Η προκήρυξη, ήτοι το σχετικό τυποποιημένο έντυπο «Προκήρυξη Σύμβασης», απεστάλη στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 30-10-2019 (.....). Η επιλογή του αναδόχου ορίστηκε ότι θα γίνει σύμφωνα με την ανοικτή διαδικασία του άρθρου 27 του ν. 4412/2016 και υπό τις προϋποθέσεις του νόμου αυτού (άρθρο 13.1., σελ. 18 της Διακήρυξης). Η οικονομική προσφορά των διαγωνιζομένων θα δοθεί αποκλειστικά κατ' αποκοπή για ολόκληρο το έργο ή για τμήματα του έργου (εφόσον προβλέπεται η υποδιαίρεση του έργου σε περισσότερα τμήματα) συντάσσεται και υποβάλλεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 95 παρ. 2.(γ) του ν. 4412/2016 (άρθρο 13.2., σελ. 18 της Διακήρυξης). Κριτήριο για την ανάθεση της σύμβασης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή) με αξιολόγηση μελέτης (άρθρο 14, σελ. 18 της Διακήρυξης). Το αντικείμενο του έργου περιλαμβάνει (άρθρο 11.3 της Διακήρυξης), την εκπόνηση της Οριστικής Μελέτης, της μελέτης Εφαρμογής και κάθε είδους συμπληρωματικής μελέτης και έρευνας, την κατασκευή των έργων Πολιτικού Μηχανικού, την προμήθεια και εγκατάσταση όλου του ηλεκτρολογικού και μηχανολογικού εξοπλισμού, την θέση σε αποδοτική λειτουργία και την δοκιμαστική λειτουργία του έργου για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών και την κανονική λειτουργία του έργου για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών.

2. Επειδή, έχει κατατεθεί, πληρωθεί και δεσμευθεί το νόμιμο παράβολο, σύμφωνα με το άρθρο 363 παρ. 1 του Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ Α' 147) και άρθρο 5 παρ. 1 του Π.Δ. 39/2017 (ΦΕΚ Α' 64), ποσού 15.000,00 € (ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό), το ύψος του οποίου αποτελεί το κατά

Αριθμός απόφασης: 8/2019

Νόμο καταβλητέο, δυνάμει του προϋπολογισμού της διακήρυξης, και το οποίο έχει εκδοθεί για τον φορέα «Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (Α.Ε.Π.Π.), σύμφωνα με το προσκομιζόμενο e-παράβολο αυτόματης δέσμευσης και πληρώθηκε κατά τα προβλεπόμενα, σύμφωνα με την προσκομιζόμενη απόδειξη πληρωμής.

3. Επειδή, έχει γίνει χρήση του τυποποιημένου εντύπου, σύμφωνα με το άρθρο 362 παρ. 2 του Ν. 4412/2016 και το άρθρο 8 παρ. 2 του Π.Δ. 39/2017.

4. Επειδή, ως αναφέρθηκε ανωτέρω το σχετικό τυποποιημένο έντυπο «Προκήρυξη Σύμβασης», απεστάλη, μέσω της διαδικτυακής πύλης, για δημοσίευση στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 30-10-2019 (.....) και συνεπώς ο υπό εξέταση διαγωνισμός υπάγεται στη αρμοδιότητα της Α.Ε.Π.Π., σύμφωνα με τα άρθρα 61, 120, 290, 376 και 379 - όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν - του Ν. 4412/2016.

5. Επειδή, η Προδικαστική Προσφυγή, σύμφωνα με την παρ. 1 (α) του άρθρου 361 του Ν. 4412/2016 και το άρθρο 4 παρ. 1 (α) του Π.Δ. 39/2017, έχει κατατεθεί εμπροθέσμως, δοθέντος ότι η προσβαλλόμενη δημοσιεύτηκε στους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς στις 31.10.2019 και η Προδικαστική Προσφυγή ασκήθηκε στις 25.11.2019, ήτοι εντός της προβλεπόμενης από το Νόμο, με την κατάθεση αυτής ενώπιον της Α.Ε.Π.Π., σύμφωνα με το άρθρο 362 παρ. 1 του Ν.4412/2016, όπως η παρ. 1 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 49 παρ. 3 του Ν.4456/2017 (ΦΕΚ' 24), δηλαδή τη δέκατη ημέρα από την τεκμαιρόμενη γνώση της διακήρυξης, που, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 361 παρ. 1 περ. γ του ν. 4412/2016 και 4 παρ. 1 περ. γ του π.δ. 39/2017, νοείται ότι έλαβε χώρα την 15η Νοεμβρίου 2019, δεκαπέντε ημέρες δηλαδή από την ανάρτησή της στο ΚΗΜΔΗΣ που έλαβε χώρα την 31-10-2019. Πραγματική γνώση, εξάλλου, της διακήρυξης έχει κριθεί ότι συνάγεται μόνο από την υπό του προσφεύγοντος συνομολόγηση λήψεως πλήρους γνώσης της σε συγκεκριμένη ημερομηνία (πρβλ. ΕΑ ΣΤΕ 69/2009), και από την αίτηση προς τον φορέα που διενεργεί το διαγωνισμό περί παροχής

Αριθμός απόφασης: 8/2019

διευκρινίσεων (πρβλ. ΕΑ ΣΤΕ 1168/2009), περίπτωση που δεν λαμβάνει χώρα στην υπό εξέταση περίπτωση. Η δε αναφορά στο έντυπο της προσφυγής ότι έλαβε γνώση της προσφυγής στις 30/10/2019, προφανώς συνιστά αναφορά εκ προδήλου παραδρομής, καθώς δεν θα μπορούσε να είχε λάβει γνώση σε κάθε περίπτωση σε αυτή την ημερομηνία, αφού το πλήρες κείμενο της προκήρυξης δημοσιεύτηκε στις 31/10/2019. Συνεπώς, παρίσταται απορριπτέος, ως ουσία αβάσιμος, ο ισχυρισμός της αναθέτουσας αρχής περί εκπροθέσμου άσκησης της υπό εξέταση προσφυγής.

6. Επειδή, η προσφεύγουσα κατά την άσκηση της προσφυγής καταρχήν και εν γένει, έχει έννομο συμφέρον, διότι δραστηριοποιείται, μεταξύ άλλων, στην παροχή υπηρεσιών μελέτης-κατασκευής και υποστηρίζει με την υπό εξέταση προσφυγή της ότι οι όροι της προκήρυξης που εμφανίζουν πλημμέλειες είναι κρίσιμοι για τη διατύπωση της παραδεκτής εκδήλωσης ενδιαφέροντος ή προσφοράς ή καθιστούν ουσιωδώς δυσχερή τη συμμετοχή της στο διαγωνισμό, τη διαδικασία επιλογής του αναδόχου ή τα εφαρμοστέα για την ανάδειξη του κριτήρια, σε σημείο που να αποκλείει ή να καθιστά ουσιωδώς δυσχερή τη συμμετοχή της στο διαγωνισμό (βλ. ΣΤΕ ΕΑ ασφ.μ. 415/2014, 124, 189/2015, πρβλ ΣΤΕ ΕΑ ασφ.μ. 1258, 1316/2008, 342, 670/2009 κ.ά.) υπό την έννοια της στέρησης – κατά περίπτωση – της δυνατότητας υποβολής ανταγωνιστικής προσφοράς. Ειδικότερα, επικαλείται βλάβη από τις προβαλλόμενες παραβάσεις της Διακήρυξης, οι οποίες αφορούν και εικαζόμενες ασάφειες, αλλά και πλημμέλειες που καθορίζουν τις προϋποθέσεις συμμετοχής της στο διαγωνισμό. Η προσφεύγουσα, διατηρεί, καταρχήν, το έννομο συμφέρον της, καθώς κατά το χρόνο εξέτασης της προσφυγής δεν έχει παρέλθει έτι ο χρόνος υποβολής προσφορών βάσει σχετικής παράτασης που έχει χορηγηθεί από την αναθέτουσα αρχή, ενώ σε κάθε περίπτωση δεν έχει υποβάλει προσφορά και δη άνευ επιφυλάξεως.

7. Επειδή, κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, η υπό κρίση Προσφυγή, είναι τυπικά παραδεκτή και θα πρέπει να εξεταστεί στην ουσία της.

Αριθμός απόφασης: 8/2019

8. Επειδή, με το υπ' αριθ. πρωτ. έγγραφό της, η αναθέτουσα αρχή εκφράζει τις απόψεις της επί της εν λόγω Προσφυγής, αιτούμενη την απόρριψη αυτής στο σύνολό της, κατά τα ειδικότερα υποστηριζόμενα σε αυτές. Το εν λόγω έγγραφο κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα εταιρεία την 11-12-2019 και επ' αυτού κατατέθηκε νομίμως και εμπροθέσμως το από 12-12-2019 συμπληρωματικό υπόμνημά της. Επ' αυτού του υπομνήματος κατατέθηκε το από 13-12-2019 με αριθμ. πρωτ. 14497 έγγραφο της αναθέτουσας αρχής, το οποίο κοινοποιήθηκε νομίμως ως ανωτέρω στην προσφεύγουσα.

9. Επειδή, στην παρ. 1 του άρθρου 18 του Ν.4412/2016 ορίζεται ότι:

«1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης. Ο σχεδιασμός των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων δεν γίνεται με σκοπό την εξαίρεσή τους από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 3 έως 221) ή τον τεχνητό περιορισμό του ανταγωνισμού. Ο ανταγωνισμός θεωρείται ότι περιορίζεται τεχνητά όταν οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων έχουν σχεδιαστεί με σκοπό την αδικαιολόγητα ευνοϊκή ή δυσμενή μεταχείριση ορισμένων οικονομικών φορέων. Οι αναθέτουσες αρχές λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων και η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των διατιθέμενων προς το σκοπό αυτό δημοσίων πόρων. Στο άρθρο 54 του Ν.4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Οι τεχνικές προδιαγραφές που ορίζονται στην περίπτωση 1 του Παραρτήματος VII του Προσαρτήματος Α' παρατίθενται στα έγγραφα της σύμβασης και καθορίζουν τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά των έργων, των υπηρεσιών ή των αγαθών. Τα χαρακτηριστικά αυτά μπορεί επίσης να αναφέρονται στη συγκεκριμένη διαδικασία ή μέθοδο παραγωγής ή παροχής των ζητούμενων έργων, αγαθών ή υπηρεσιών ή σε ειδική διαδικασία άλλου σταδίου του κύκλου ζωής τους, ακόμη και αν οι παράγοντες αυτοί δεν αποτελούν μέρος της υλικής τους υπόστασης, υπό την προϋπόθεση ότι

Αριθμός απόφασης: 8/2019

συνδέονται με το αντικείμενο της σύμβασης και είναι ανάλογα με την αξία και τους σκοπούς της [...]. 2. Οι τεχνικές προδιαγραφές εξασφαλίζουν ισότιμη πρόσβαση των οικονομικών φορέων στη διαδικασία σύναψης σύμβασης και δεν έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία αδικαιολόγητων εμποδίων στο άνοιγμα των δημόσιων συμβάσεων στον ανταγωνισμό. 3. Οι τεχνικές προδιαγραφές διατυπώνονται με έναν από τους κατωτέρω τρόπους: α) ως επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις, συμπεριλαμβανομένων των περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών, υπό την προϋπόθεση ότι οι παράμετροι είναι επαρκώς προσδιορισμένες ώστε να επιτρέπουν στους προσφέροντες να προσδιορίζουν το αντικείμενο της σύμβασης και στις αναθέτουσες αρχές να αναθέτουν τη σύμβαση, β) με παραπομπή σε τεχνικές προδιαγραφές και, με σειρά προτεραιότητας, σε εθνικά πρότυπα που αποτελούν μεταφορά ευρωπαϊκών προτύπων, σε ευρωπαϊκές τεχνικές εγκρίσεις, σε κοινές τεχνικές προδιαγραφές, σε διεθνή πρότυπα, σε άλλα τεχνικά συστήματα αναφοράς που έχουν θεσπιστεί από ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης ή -όταν αυτά δεν υπάρχουν- σε εθνικά πρότυπα, σε εθνικές τεχνικές εγκρίσεις ή σε εθνικές τεχνικές προδιαγραφές στον τομέα του σχεδιασμού, του υπολογισμού και της εκτέλεσης των έργων και της χρησιμοποίησης των αγαθών, κάθε παραπομπή συνοδεύεται από τον όρο ή «ισοδύναμο» [...] 4. Οι τεχνικές προδιαγραφές, εκτός εάν δικαιολογείται από το αντικείμενο της σύμβασης, δεν περιέχουν μνεία συγκεκριμένης κατασκευής ή προέλευσης ή ιδιαίτερης μεθόδου κατασκευής που να χαρακτηρίζει τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που παρέχονται από έναν συγκεκριμένο οικονομικό φορέα ούτε εμπορικού σήματος, διπλώματος ευρεσιτεχνίας, τύπων ή συγκεκριμένης καταγωγής ή παραγωγής που θα είχε ως αποτέλεσμα να ευνοούνται ή να αποκλείονται ορισμένες επιχειρήσεις ή ορισμένα προϊόντα [...]. Στο άρθρο 45, που φέρει τον τίτλο «Συγκρότηση και τήρηση φακέλου δημόσιας σύμβασης», ορίζεται ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές καταγράφουν την πρόοδο της διεξαγωγής όλων των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων είτε πραγματοποιούνται με ηλεκτρονικά μέσα είτε όχι. 2. Για την εκπλήρωση της υποχρέωσης της παραγράφου 1 η αναθέτουσα αρχή συντάσσει και σε ηλεκτρονική μορφή ειδικό «Φάκελο Δημόσιας Σύμβασης». 3. Ο

Αριθμός απόφασης: 8/2019

Φάκελος Δημόσιας Σύμβασης συμπληρώνεται και επικαιροποιείται σε όλα τα επιμέρους στάδια σύναψης της σύμβασης και περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον: α) την τεκμηρίωση της σκοπιμότητας της σύμβασης, β) τον προϋπολογισμό της σύμβασης και την τεκμηρίωση του, γ) (...)» και στο άρθρο 53 παρ. 2 περ. ε' και ια' ότι: «Τα έγγραφα της σύμβασης (...) περιέχουν ιδίως (...) ε) ακριβή περιγραφή του φυσικού αντικείμενου της σύμβασης (...) ια) (...) την ποσότητα και την περιγραφή των (...) υπηρεσιών (...)». Συναφώς το άρθρο 50 του ν. 4412/2016 ως ισχύει ορίζει, ότι «1. Στις διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ορίσει στα έγγραφα της σύμβασης ότι η υπό ανάθεση δημόσια σύμβαση έργου έχει ως αντικείμενο συγχρόνως τη μελέτη και την εκτέλεση (κατασκευή) έργου εφόσον συντρέχουν, πριν την έναρξη της διαδικασίας σύναψης της δημόσιας σύμβασης έργου και έπειτα από σύμφωνη γνώμη του τεχνικού συμβουλίου της αναθέτουσας αρχής ή του τεχνικού συμβουλίου της Γενικής Γραμματείας Υποδομών, αν στην αναθέτουσα αρχή δεν υφίσταται τεχνικό συμβούλιο, σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις: (α) ύπαρξη εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων, τεύχους υπολογισμού και τεκμηρίωσης για τον καθορισμό του προϋπολογισμού της αναθέτουσας αρχής και Κανονισμού Μελετών Έργου, ο οποίος συντάσσεται ειδικά για το προς ανάθεση έργο ή υπάρχει και εφαρμόστηκε σε παρόμοια έργα, (β) η ύπαρξη των στοιχείων Α.1 έως Α.3 και Α.7 έως Α.10 και Α.12 του υποφακέλου της υποπερίπτωσης Α` της παραγράφου 7 του άρθρου 45 του παρόντος. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών μπορούν να εξαιρούνται κατηγορίες έργων από την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.».

10. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 56 του Ν.4412/2016: «1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να προσκομίζουν έκθεση δοκιμών από οργανισμό αξιολόγησης της συμμόρφωσης ή πιστοποιητικό που έχει εκδοθεί από τέτοιο οργανισμό ως αποδεικτικό μέσο συμμόρφωσης με απαιτήσεις ή κριτήρια που αναφέρονται στις τεχνικές προδιαγραφές, τα κριτήρια ανάθεσης ή τους όρους εκτέλεσης της σύμβασης. Αν οι αναθέτουσες αρχές απαιτούν την υποβολή πιστοποιητικών εκδιδόμενων από

Αριθμός απόφασης: 8/2019

συγκεκριμένο οργανισμό αξιολόγησης της συμμόρφωσης, οφείλουν να δέχονται επίσης πιστοποιητικά από άλλους ισοδύναμους οργανισμούς αξιολόγησης της συμμόρφωσης».

11. Επειδή, στο άρθρο 346 του Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι «Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί σύμβαση των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 και έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της ευρωπαϊκής ή εσωτερικής νομοθεσίας, έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ), σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 360 και να ζητήσει προσωρινή προστασία, σύμφωνα με το άρθρο 366, ακύρωση παράνομης πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 367 ή ακύρωση σύμβασης η οποία έχει συναφθεί παράνομα, σύμφωνα με το άρθρο 368».

12. Επειδή, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 360 του Ν.4412/2016 και την παρ. 1 του άρθρου 3 του ΠΔ 39/2017 προβλέπεται ότι: «1. Κάθε ενδιαφερόμενος ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση του νόμου αυτού και έχει ή είχε υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της εσωτερικής νομοθεσίας, υποχρεούται, πριν από την υποβολή των προβλεπόμενων στον Τίτλο 3 ένδικων βοηθημάτων, να ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ κατά της σχετικής πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής». Εξάλλου, σε ενωσιακό επίπεδο γίνεται παγίως δεκτό ότι «όσον αφορά την οικονομία και τον σκοπό των οδηγιών για την παροχή έννομης προστασίας, κατά πάγια νομολογία, οι οδηγίες αυτές αποσκοπούν στην προστασία των προσφερόντων έναντι των αυθαιρεσιών της αναθέτουσας αρχής και στην εξασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής των κανόνων της Ένωσης σχετικά με τη σύναψη των δημοσίων συμβάσεων, ιδίως σε στάδιο κατά το οποίο οι παραβάσεις μπορούν ακόμη να διορθωθούν (Βλ. επί παραδείγματι, αποφάσεις της 11ης Σεπτεμβρίου 2014, (C-19/13, EU:C:2014:2194, σκέψη 34), της 12ης

Αριθμός απόφασης: 8/2019

Μαρτίου 2015, (C-538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 50), και της 15ης Σεπτεμβρίου 2016, κ.λπ. (C-439/14 και C-488/14, EU:C:2016:688, σκέψη 41, όπως αποτυπώνονται στην σκέψη 64 των Προτάσεων του Γενικού Εισαγγελέα της 21ης Νοεμβρίου 2019, Συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-496/18 και C-497/18,,,, (C-496/18) (C-497/18) Κατά [αίτηση του (ανώτερου δικαστηρίου Βουδαπέστης, Ουγγαρία) για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως].»Επομένως, το έννομο συμφέρον δύναται να θεμελιωθεί και επί τη βάσει της ενδεχόμενης βλάβης, εφόσον, παρέχεται επαρκής τεκμηρίωση των λόγων που αποδεικνύουν με ενάργεια τον επικείμενο κίνδυνο».

13. Επειδή, εξάλλου, στο άρθρο 365 παρ.1 του ν.4412/2016 ορίζεται ότι *«Διαδικασία εξέτασης της προσφυγής. 1. Στις περιπτώσεις όπου η προδικαστική προσφυγή κατατίθεται ηλεκτρονικά στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 362, η αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών: (α) κοινοποιεί την προσφυγή το αργότερο εντός πέντε (5) ημερών σε κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο ο οποίος μπορεί να θίγεται από την αποδοχή της προσφυγής, προκειμένου να ασκήσει το δικαίωμα παρέμβασής του στη διαδικασία εξέτασης της προσφυγής, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 362, και (β) διαβιβάζει στην ΑΕΠΠ, το αργότερο εντός δέκα (10) ημερών από την ημέρα κατάθεσης, τον πλήρη φάκελο της υπόθεσης, τις απόψεις της επί της προσφυγής και τα αποδεικτικά κοινοποίησης της περίπτωσης α` της παραγράφου 1, στους ενδιαφερόμενους τρίτους. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί στις απόψεις της να παραθέσει αρχική ή συμπληρωματική αιτιολογία της προσβαλλόμενης με την προδικαστική προσφυγή πράξης....»*. Όμοιες με τις ανωτέρω διατάξεις περιέχονται στο άρθρο 9 παρ.1 του π.δ/τος 39/2017 (Κανονισμός Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών, φεκ Α´ 64) Περαιτέρω, στο άρθρο 367 παρ.1 του ίδιου νόμου ορίζεται ότι *«Διαδικασία λήψης απόφασης-συνέπειες αποφάσεων ΑΕΕΠ. 1. Η ΑΕΠΠ αποφαινεται αιτιολογημένα επί της βασιμότητας των προβαλλόμενων*

Αριθμός απόφασης: 8/2019

πραγματικών και νομικών ισχυρισμών της προσφυγής και των ισχυρισμών της αναθέτουσας αρχής και, σε περίπτωση παρέμβασης, των ισχυρισμών του παρεμβαίνοντος και δέχεται (εν όλω ή εν μέρει) ή απορρίπτει την προσφυγή με απόφασή της, η οποία εκδίδεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την ημέρα εξέτασης της προσφυγής». Στο άρθρο 18 παρ.1 και 2 του προαναφερόμενου π.δ/τος 39/2017 ορίζεται ότι «1. Ο σχηματισμός της ΑΕΠΠ, που εξετάζει την προδικαστική προσφυγή, ελέγχει αυτή ως προς τη νομιμότητά της. 2. Ο οικείος σχηματισμός, αφού λάβει υπόψη τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης, την εισήγηση του ορισθέντος ως εισηγητή της υπόθεσης, τους προβαλλόμενους πραγματικούς και νομικούς ισχυρισμούς του προσφεύγοντος, τις απόψεις της αναθέτουσας αρχής και, σε περίπτωση παρέμβασης, τους ισχυρισμούς του παρεμβαίνοντος, εκδίδει απόφαση, η οποία λαμβάνεται με πλειοψηφία, κατόπιν φανεράς ψηφοφορίας, και είναι αιτιολογημένη».

14. Επειδή, στη συνέχεια σύμφωνα με τη ένδικη διακήρυξη (άρθρο 11) το αντικείμενο των δημοπρατούμενων έργων περιλαμβάνει την εκπόνηση της Οριστικής Μελέτης, της μελέτης Εφαρμογής και κάθε είδους συμπληρωματικής μελέτης και έρευνας, την κατασκευή των έργων Πολιτικού Μηχανικού, την προμήθεια και εγκατάσταση όλου του ηλεκτρολογικού και μηχανολογικού εξοπλισμού, τη θέση σε αποδοτική λειτουργία και τη δοκιμαστική λειτουργία του έργου για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών και την κανονική λειτουργία του έργου για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών.

15. Επειδή, στην Προμελέτη, της εν λόγω διακήρυξης τεύχος Λειτουργικού Σχεδιασμού, παρ. 3.7 -Προχωρημένη Επεξεργασία, αναφέρεται ότι: «Για την αποτελεσματική τελική απομάκρυνση των οξειδωμένων οργανικών ενώσεων, εντομοκτόνων και φυτοφαρμάκων καθώς και των βρωμικών που πιθανόν να σχηματίζονται στην προοζόνωση, επιλέγεται η διύλιση σε κλίνες ενεργού άνθρακα, η οποία θα κατασκευαστεί σε επόμενη φάση του έργου. Κατά το πρώτο στάδιο ανάπτυξης του έργου επιλέγεται η περιστασιακή προσθήκη ενεργού άνθρακα σε μορφή σκόνης (PAC), ο οποίος

Αριθμός απόφασης: 8/2019

θα παρασκευάζεται ως διάλυμα και θα δοσομετρείται στο κανάλι διανομής της κροκιδοκαθίζησης. Για τη χωροθέτηση της μελλοντικής μονάδας φίλτρων ενεργού άνθρακα υπάρχει δυνατότητα επέκτασης του γηπέδου της"

Επίσης, στην Προμελέτη Υδραυλικών Έργων, παρ. 2.12 - Προσρόφηση (σελ. 29) αναφέρεται ότι: "Προσθήκη ενεργού άνθρακα σε μορφή σκόνης. Για την αντιμετώπιση σποραδικών επεισοδίων εμφάνισης είτε οσμής είτε εντομοκτόνων και φυτοφαρμάκων χρησιμοποιείται περιστασιακά ενεργός άνθρακας σε μορφή σκόνης (PAC), ο οποίος παρασκευάζεται ως διάλυμα και δοσομετρείται στο κανάλι διανομής της κροκιδοκαθίζησης. Ο ενεργός άνθρακας πρέπει να είναι κατάλληλος για χρήση σε πόσιμο νερό, βάσει σχετικών πιστοποιητικών καταλληλότητας που θα συνοδεύουν την προμήθειά του. Η ειδική παροχή PAC είναι 10 - 30 mg/l, οπότε για μέγιστη απαιτούμενη δόση PAC ίση με 30 mg/l, η μέγιστη απαιτούμενη ποσότητα PAC κατά την Α' Φάση ανέρχεται σε $1.250 \times 30 / 1.000 = 37,50$ kg/h και κατά τη Β' Φάση ανέρχεται σε $1.875 \times 30 / 1.000 = 56,25$ kg/h. Η σκόνη PAC ζυγίζεται σε δοσομετρικό κοχλία και μεταφέρεται στο κανάλι διανομής της κροκιδοκαθίζησης με χρήση εγχυτήρων και νερού, το οποίο τροφοδοτείται από το αντλιοστάσιο νερού εξυπηρέτησης της μονάδας. Απαιτείται η εγκατάσταση συστήματος διανομής, δυναμικότητας 37,50 kg/h PAC κατά την Α' Φάση και δυναμικότητας 56,25 kg/h PAC κατά τη Β' Φάση. Για εξασφάλιση επάρκειας ενός μηνός απαιτείται κατά την Α' Φάση αποθήκευση ίση με $37,50 \times 24 \times 30 / 1.000 = 27,01$ ή $27,0 / 0,5 = 54$ m³ και κατά τη Β' Φάση ίση με $56,25 \times 24 \times 30 / 1.000 = 40,5$ t ή $40,5 / 0,5 = 81$ m³ (για πυκνότητα PAC ίση με 0,5 t/m³). Κλίνες ενεργού άνθρακα. Εφόσον τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του προς επεξεργασία νερού επιβεβαιώσουν την ανάγκη συνεχούς απομάκρυνσης εντομοκτόνων και φυτοφαρμάκων αλλά και για την απομάκρυνση των προϊόντων οξείδωσης λόγω της οζόνωσης προβλέπεται κατάλληλος χώρος παραπλεύρως του γηπέδου της για την εγκατάσταση φίλτρων ενεργού άνθρακα, στην ενεργή επιφάνεια του οποίου δεσμεύονται οι οξειδωμένες ενώσεις και τα λοιπά μη διασπαθέντα συστατικά." Συναφώς στο Τεύχος 2 της Διακήρυξης με τίτλο Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων, παρ.

Αριθμός απόφασης: 8/2019

1.7.2(2) και 1.17.1(2),(3)), ορίζεται ότι «Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος μετά τις εκσκαφές να προβεί σε έλεγχο και επαλήθευση των παραδοχών της μελέτης και να υποβάλει έκθεση προς έγκριση στην Υπηρεσία, η οποία είτε επαληθεύει είτε τροποποιεί τη μελέτη θεμελίωσης».

16. Επειδή, στο Τεύχος 4. Κανονισμός Μελετών Έργου Κεφάλαιο Α.1 της διακήρυξης ορίζεται, ότι «Το παρόν αποτελεί συμβατικό τεύχος και ορίζει τα ελάχιστα περιεχόμενα του φακέλου της Τεχνικής Μελέτης Προσφοράς με βάση των οποίων θα αξιολογηθεί η προσφορά του κάθε διαγωνιζομένου. Με την υποβολή προσφοράς οι Διαγωνιζόμενοι αποδέχονται την πληρότητα και αρτιότητα της Τεχνικής τους Προσφοράς και δεσμεύονται να μην εγείρουν οιοσδήποτε πρόσθετες οικονομικές αξιώσεις (πέραν του συμβατικού τιμήματος) για οιοσδήποτε διαφοροποιήσεις προκύψουν κατά την Οριστική Μελέτη - Μελέτη Εφαρμογής ή την κατασκευή για οιαδήποτε αιτία, έστω και εάν οι διαφοροποιήσεις αυτές είναι προς όφελος του Κυρίου του Έργου. Σημειώνεται ότι η οριστική μελέτη και η μελέτη εφαρμογής θα είναι σύμφωνες και με όσα ορίζονται στο ΦΕΚ 1047/Β/29.03.2019 (εξειδίκευση του είδους των παραδοτέων στοιχείων ανά στάδιο και κατηγορία μελέτης σε ότι αφορά τα συγκοινωνιακά έργα, τα υδραυλικά, τα λιμενικά και τα κτιριακά έργα), ανεξάρτητα αν δεν αναφέρονται ρητά στο παρόν τεύχος και στα λοιπά συμβατικά τεύχη του έργου.». Συναφώς στο Κεφάλαιο Β. 1. ορίζεται ότι «Ο Ανάδοχος του Έργου οφείλει να συντάξει και να υποβάλει στην Υπηρεσία για έγκριση την Οριστική Μελέτη και την Μελέτη Εφαρμογής, που μετά την έγκρισή τους θα αποτελέσουν συμβατικό στοιχείο της εργολαβίας...Ρητά καθορίζεται ότι με την Οριστική Μελέτη και την Μελέτη Εφαρμογής ο Ανάδοχος δεν έχει δικαίωμα να μειώσει βασικές παραμέτρους (π.χ. διαστάσεις, ισχύ κτλ.) των έργων ή να ελαττώσει τις τεχνικές προδιαγραφές του προσφερθέντος εξοπλισμού, σε σχέση με την «Τεχνική Μελέτη της Προσφοράς». Αντικείμενο της Οριστικής Μελέτης είναι η σύνταξη όλων των εκθέσεων, υπολογισμών και σχεδίων που είναι απαραίτητα για το σαφή και λεπτομερή προσδιορισμό των προς κατασκευή έργων λαμβάνοντας υπόψη

Αριθμός απόφασης: 8/2019

όλες τις μεταξύ τους συσχετίσεις ώστε το Έργο να λειτουργεί ικανοποιητικά ως σύνολο σύμφωνα με όλες τις απαιτήσεις των τευχών δημοπράτησης».

17. Επειδή, οι κανονιστικές πράξεις δεν έχουν ανάγκη αιτιολογίας (βλ. ΣΤΕ 1463/2015, 2929/2016), εκτός εάν η αιτιολόγηση απαιτείται ρητά από το νόμο ή αυτό προκύπτει σαφώς (ΣΤΕ 3915/1988, 2465/1993, 2230/2000), όπως στην περίπτωση που η έκδοση της πράξης επιτρέπεται ή επιβάλλεται όταν συντρέχουν ορισμένες προϋποθέσεις που καθορίζει η εξουσιοδοτική διάταξη (Επαμεινώνδας Π. Σπηλιωτόπουλος, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, Τόμος Ι, 15^η έκδοση, Νομική Βιβλιοθήκη, 2017, σελ .158).

18. Επειδή, ετέρωθεν και στην περίπτωση αυτή, οι τεχνικές προδιαγραφές ελέγχονται από την άποψη της τήρησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης και της απαγόρευσης των διακρίσεων, καθώς και της αρχής της αναλογικότητας (βλ. ΣΤΕ 189/2015, ΕΑ ΣΤΕ 124/2015, 9/2015, 354/2014 κ.ά.), σε κάθε δε περίπτωση θα πρέπει να εξασφαλίζουν ισότιμη πρόσβαση των οικονομικών φορέων στη διαδικασία σύναψης της σύμβασης και να μην εισάγουν αδικαιολόγητα εμπόδια στην ανάπτυξη υγιούς ανταγωνισμού, υπό την έννοια ότι οφείλουν να αποφεύγουν διατάξεις που οδηγούν σε τεχνητό περιορισμό του ανταγωνισμού μέσω απαιτήσεων που ευνοούν συγκεκριμένο οικονομικό φορέα, μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτή χαρακτηριστικών που διακρίνουν συνήθως τα προϊόντα/υπηρεσίες του τελευταίου, ούτε να συνεπάγονται αδικαιολόγητους φραγμούς στην ελεύθερη ανάπτυξη του ανταγωνισμού (βλ. ΕΛΣυν 2402/2010). Κατ' αναλογία, η θέσπιση τέτοιων όρων τεχνικής ικανότητας, ενόψει των περιορισμών που συνεπάγονται, πρέπει να δικαιολογείται από τη φύση, την ποσότητα, το μέγεθος, τη σπουδαιότητα, την πολυπλοκότητα και τις εξειδικευμένες απαιτήσεις της προς ανάθεση σύμβασης, ώστε να μην παραβιάζει τη γενική αρχή της αναλογικότητας που ορίζει κατά το κοινοτικό δίκαιο, ότι οι όροι αυτής δεν πρέπει να βαίνουν πέραν του μέτρου που είναι αναγκαίο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου στόχου (βλ. ΕΛΣυν 2590/2016, ΔΕΕ C-213/07, σκ. 44-48 και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία, C-234/03). Ως εκ τούτου, τα κριτήρια και τα μέσα απόδειξης της ελάχιστης απαιτούμενης τεχνικής

Αριθμός απόφασης: 8/2019

ικανότητας των υποψηφίων που επιλέγονται από τις αναθέτουσες αρχές πρέπει, σε κάθε περίπτωση, να σχετίζονται με την ορθή και αποτελεσματική εκτέλεση της σύμβασης και να μην άγουν σε υπέρμετρο περιορισμό του δικαιώματος πρόσβασης στο διαγωνισμό, ώστε να διασφαλίζεται η ανάπτυξη ανταγωνισμού και η επιλογή της βέλτιστης προσφοράς (ΕΛΣυν Τμ. Μείζονος–Επταμελούς Σύνθεσης, 3372/2011, 3065/2014, VI Τμ. 2484/2012, 558/2014, 3392/2015, 1759, 3329/2015). Εν προκειμένω, η τιθέμενη απαίτηση αφορώσα στον τρόπο εκτέλεσης της σύμβασης και υπό ευρεία έννοια τον τρόπο παροχής των υπό ανάθεση υπηρεσιών, προσιδιάζει σε τεχνική προδιαγραφή κατά την έννοια της κείμενης νομοθεσίας και νομολογίας.

19. Επειδή, συνεπώς, η αναθέτουσα αρχή εν προκειμένω έχει την ευχέρεια να καθορίσει τις προϋποθέσεις συμμετοχής, σύμφωνα με το ενωσιακό και εθνικό δίκαιο, του διαγωνισμού με δύο βασικούς περιορισμούς (α) να μην περιορίζεται ο ελεύθερος και ανόθευτος ανταγωνισμός και η ευρεία συμμετοχή σε διαγωνιστικές διαδικασίες μέσω της επιβολής προδιαγραφών που συρρικνώνουν την ελεύθερη αγορά και (β) να τίθενται κατά τέτοιο τρόπο στο κείμενο της διακήρυξης, ώστε να είναι αρκετά ακριβείς και να μην καταλείπεται οιαδήποτε αμφιβολία στους προσφέροντες ως προς την κατανόηση και τον προσδιορισμό του αντικείμενου και των απαιτήσεων της διακήρυξης. Επιπρόσθετα, κάθε αναθέτουσα αρχή στις περιπτώσεις αυτές πρέπει να λαμβάνει υπόψη το κριτήριο της αναλογικότητας υπό την έννοια ότι τυχόν περιοριστικά μέτρα που τίθενται με τους όρους της διακήρυξης μπορούν να θεωρηθούν ότι συμβιβάζονται με το ενωσιακό δίκαιο μόνον εάν μπορεί να αποδειχθεί ότι: (α) έχουν οριστεί για την εξυπηρέτηση θεμιτού σκοπού δημόσιας τάξης που έχει τεθεί προς το γενικό συμφέρον, (β) εφαρμόζονται κατά τρόπο που δεν δημιουργεί διακρίσεις, (γ) είναι κατάλληλα για την επίτευξη αυτού του επιδιωκόμενου σκοπού και (δ) δεν είναι δεσμευτικά πέραν του βαθμού που είναι αναγκαίος για την επίτευξη του σκοπού (βλ. ΔΕΚ απόφαση της 3η Φεβρουαρίου 1993, C-148/91, σκ. 9,, C-19/92, σκ. 32). Με άλλα λόγια η αναθέτουσα αρχή είναι εκείνη που

Αριθμός απόφασης: 8/2019

καθορίζει το ελάχιστο επίπεδο τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας των υποψηφίων οικονομικών φορέων, το οποίο, όμως και πρέπει να συνδέεται και να τελεί σε αναλογία προς το αντικείμενο της σύμβασης και να δικαιολογείται από τη φύση και το σκοπό του συγκεκριμένου έργου, ήτοι δύναται η αναθέτουσα αρχή να ζητά ένα ή περισσότερα δικαιολογητικά ανάλογα με τις απαιτήσεις της κατά περίπτωση σύμβασης, τις δυνατότητες της συγκεκριμένης αγοράς στην οποία απευθύνεται και την ανάγκη εξασφάλισης συνθηκών πραγματικού ανταγωνισμού.

20. Επειδή, ο προσδιορισμός των ακραίων ορίων της διακριτικής ευχέρειας καθορίζεται: α) από το λογικό, κατά την κοινή πείρα και αντίληψη, περιεχόμενο της αόριστης αξιολογικής έννοιας σε συνδυασμό με την ουσιαστική εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών της συγκεκριμένης περίπτωσης σε συνδυασμό προς τον επιδιωκόμενο από τον κανόνα αυτό σκοπό δημοσίου συμφέροντος, β) από την ισότητα κατά την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας, δηλαδή την ίση κρίση ομοειδών νομικών και πραγματικών καταστάσεων γ) από την αρχή της χρηστής διοίκησης και δ) από την αρχή της αναλογικότητας ή της αναλογίας, σύμφωνα με την οποία το επαχθές μέτρο που επιβάλλεται στο διοικούμενο με τη διοικητική πράξη πρέπει να είναι αναγκαίο, πρόσφορο και ανάλογο προς το εξυπηρετούμενο δημόσιο συμφέρον ή ιδιωτικό προστατευόμενο συμφέρον στο πλαίσιο του σκοπού που επιδιώκει ο νόμος (βλ. Ε. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟ, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, Τόμ. 2, 13η έκδ., 2010, ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ, αριθμ. 514). Συνεκδοχικά, ως διδάγματα της κοινής πείρας θεωρούνται γενικές αρχές που συνάγονται επαγωγικά από την καθημερινή παρατήρηση της εμπειρικής πραγματικότητας, τη συμμετοχή στις συναλλαγές και τις γενικές τεχνικές ή επιστημονικές γνώσεις, οι οποίες έχουν γίνει κοινό κτήμα και χρησιμοποιούνται από το δικαστήριο για την εξειδίκευση των αορίστων νομικών εννοιών και για έμμεση απόδειξη κρίσιμων γεγονότων, ή την εκτίμηση της αποδεικτικής αξίας των αποδεικτικών μέσων, που προσκομίστηκαν (ΟΛΑΠ 8/2005, ΣτΕ 414/2006, ΔΕφ Θεσ. 2632/2015).

Αριθμός απόφασης: 8/2019

21. Επειδή, με τον πρώτο λόγο της Προσφυγής, η προσφεύγουσα στρέφεται κατά της προσβαλλόμενης επικαλούμενη, μεταξύ άλλων, ότι «..... από τα παραπάνω, προκύπτει ότι το ανεπεξέργαστο νερό που πρόκειται να υποστεί επεξεργασία στην, για να καταστεί κατάλληλο για ύδρευση, δηλαδή να αποκτήσει τα κατάλληλα χαρακτηριστικά για να μπορεί να δοθεί προς ανθρώπινη κατανάλωση, θα πρέπει να υποστεί επεξεργασία κατ' ελάχιστον με τις παρακάτω τεχνολογίες: Χλωρίωση, Συσσωμάτωση, Κροκίδωση Καθίζηση, Διύλιση, Προσρόφηση σε ενεργό άνθρακα και Απολύμανση. Η προσρόφηση σε ενεργό άνθρακα είναι η διεργασία που εφαρμόζεται επιπλέον των συμβατικών διεργασιών επεξεργασίας του νερού ποιότητας Α2 για να απομακρυνθούν ανεπιθύμητες και επικίνδυνες οργανικές ενώσεις (π.χ. εντομοκτόνα, φυτοφάρμακα, άλλες διαλυτές οργανικές ενώσεις, κ.λπ.) που περιέχονται στο νερό κατηγορίας Α3 (βλέπε Πίνακα 1 - απόσπασμα από ΚΥΑ 46399/4352/1986). Σε ύδατα κατηγορίας Α3, επομένως (όπως αυτό του υπό δημοπράτηση έργου) είναι εκ του νόμου απαραίτητη η επεξεργασία (προσρόφηση) σε ενεργό άνθρακα. Αναφορικά με την προσρόφηση σε ενεργό άνθρακα, στην Προμελέτη, τεύχος Λειτουργικού Σχεδιασμού, παρ. 3.7 - Προχωρημένη Επεξεργασία, αναφέρεται ότι: "Για την αποτελεσματική τελική απομάκρυνση των οξειδωμένων οργανικών ενώσεων, εντομοκτόνων και φυτοφαρμάκων καθώς και των βρωμικών που πιθανόν να σχηματίζονται στην προοζόνωση, επιλέγεται η διύλιση σε κλίνες ενεργού άνθρακα, η οποία θα κατασκευαστεί σε επόμενη φάση του έργου. Κατά το πρώτο στάδιο ανάπτυξης του έργου επιλέγεται η περιστασιακή προσθήκη ενεργού άνθρακα σε μορφή σκόνης (PAC), ο οποίος θα παρασκευάζεται ως διάλυμα και θα δοσομετρείται στο κανάλι διανομής της κροκιδοκαθίζησης. Για τη χωροθέτηση της μελλοντικής μονάδας φίλτρων ενεργού άνθρακα υπάρχει δυνατότητα επέκτασης του γηπέδου της" Επίσης, στην Προμελέτη Υδραυλικών Έργων, παρ. 2.12 - Προσρόφηση (σελ. 29) αναφέρεται ότι: "Προσθήκη ενεργού άνθρακα σε μορφή σκόνης. Για την αντιμετώπιση σποραδικών επεισοδίων εμφάνισης είτε οσμής είτε εντομοκτόνων και φυτοφαρμάκων χρησιμοποιείται περιστασιακά ενεργός άνθρακας σε μορφή

Αριθμός απόφασης: 8/2019

σκόνης (PAC), ο οποίος παρασκευάζεται ως διάλυμα και δοσομετρείται στο κανάλι διανομής της κροκιδοκαθίζησης. Ο ενεργός άνθρακας πρέπει να είναι κατάλληλος για χρήση σε πόσιμο νερό, βάσει σχετικών πιστοποιητικών καταλληλότητας που θα συνοδεύουν την προμήθειά του. Η ειδική παροχή PAC είναι 10 - 30 mg/l, οπότε για μέγιστη απαιτούμενη δόση PAC ίση με 30 mg/l, η μέγιστη απαιτούμενη ποσότητα PAC κατά την Α' Φάση ανέρχεται σε $1.250 \times 30 / 1.000 = 37,50 \text{ kg/h}$ και κατά τη Β' Φάση ανέρχεται σε $1.875 \times 30 / 1.000 = 56,25 \text{ kg/h}$. Η σκόνη PAC ζυγίζεται σε δοσομετρικό κοχλία και μεταφέρεται στο κανάλι διανομής της κροκιδοκαθίζησης με χρήση εγχυτήρων και νερού, το οποίο τροφοδοτείται από το αντλιοστάσιο νερού εξυπηρέτησης της μονάδας. Απαιτείται η εγκατάσταση συστήματος διανομής, δυναμικότητας 37,50 kg/h PAC κατά την Α' Φάση και δυναμικότητας 56,25 kg/h PAC κατά τη Β' Φάση. Για εξασφάλιση επάρκειας ενός μηνός απαιτείται κατά την Α' Φάση αποθήκευση ίση με $37,50 \times 24 \times 30 / 1.000 = 27,01$ ή $27,0 / 0,5 = 54 \text{ m}^3$ και κατά τη Β' Φάση ίση με $56,25 \times 24 \times 30 / 1.000 = 40,5 \text{ t}$ ή $40,5 / 0,5 = 81 \text{ m}^3$ (για πυκνότητα PAC ίση με 0,5 t/m³). Κλίνες ενεργού άνθρακα Εφόσον τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του προς επεξεργασία νερού επιβεβαιώσουν την ανάγκη συνεχούς απομάκρυνσης εντομοκτονων και φυτοφαρμάκων αλλά και για την απομάκρυνση των προϊόντων οξειδωσης λόγω της οζόνωσης προβλέπεται κατάλληλος χώρος παραπλεύρως του γηπέδου της για την εγκατάσταση φίλτρων ενεργού άνθρακα, στην ενεργή επιφάνεια του οποίου δεσμεύονται οι οξειδωμένες ενώσεις και τα λοιπά μη διασπαθέντα συστατικά." Από τα παραπάνω προκύπτει ότι για την επεξεργασία νερού κατηγορίας Α3 προσφέρονται δύο μέθοδοι: α) η μέθοδος της κατασκευής κλινών ενεργού άνθρακα για τη συνεχή προχωρημένη επεξεργασία του νερού όπως απαιτεί η νομοθεσία. Η μέθοδος αυτή είναι η ενδεδειγμένη για ύδατα κατηγορίας Α3, επειδή εξασφαλίζει συνεχή και αποτελεσματική απομάκρυνση (προσρόφηση) των διαλυτών οργανικών ρύπων. β) η μέθοδος της προσθήκης ενεργού άνθρακα σε μορφή σκόνης, η οποία χρησιμοποιείται για να αντιμετωπίσει έκτακτα φαινόμενα επεξεργασίας νερού λιγότερου επιβαρυσμένου σε σχέση με τα ύδατα του προκείμενου έργου, που χαρακτηρίζονται ως τέτοια από την ίδια

Αριθμός απόφασης: 8/2019

τη Διακήρυξη και απαιτούν συνεχή επεξεργασία. Η μόνη ασφαλής μέθοδος επεξεργασίας για ανεπεξέργαστο νερό ποιότητας A3 είναι η προσρόφηση σε κλίνες που περιέχουν ενεργό άνθρακα (ήτοι η πρώτη ως άνω μέθοδος) όπως εξάλλου προβλέπει η προμελέτη του έργου αλλά η κατασκευή και η λειτουργία τους αναβάλλεται για την 'B Φάση του έργου. Σε κάθε περίπτωση διεθνώς ή εντός της επικράτειας όπου απαιτείται να γίνει επεξεργασία νερού ποιότητας A3 για παραγωγή πόσιμου νερού, κατασκευάζονται κλίνες ενεργού άνθρακα συνεχούς λειτουργίας (π.χ.). Οι μονάδες προσθήκης σκόνης ενεργού άνθρακα χρησιμοποιούνται για την επεξεργασία λιγότερου επιβαρυσμένου νερού ποιότητας A2 (και όχι ποιότητας A3), για να βελτιώσουν περιστασιακά - αν απαιτηθεί- κάποια βασικά οργανοληπτικά χαρακτηριστικά του νερού που γίνονται εύκολα αντιληπτά όπως η οσμή και η γεύση του νερού. Παρά ταύτα, η αναθέτουσα αρχή σε αυτήν την φάση της κατασκευής / λειτουργίας του έργου (A Φάση), δεν προέβλεψε την κατασκευή κλινών ενεργού άνθρακα για τη συνεχή προχωρημένη επεξεργασία του νερού όπως απαιτεί η νομοθεσία, παρά μόνο προβλέπει στην προκείμενη διακήρυξη την εγκατάσταση ενός συστήματος διακοπτόμενης τροφοδοσίας σκόνης ενεργού άνθρακα. Για τις ανάγκες του νομικού συλλογισμού, δεν θα αμφισβητηθεί η επιλογή της αναθέτουσας αρχής, ανεξαρτήτως της από επιστημονικής άποψης ορθότητάς της, αλλά θα καταδειχθεί ότι η επιλογή αυτή καθιστά πλημμελή και ανεφάρμοστο τον Προϋπολογισμό του έργου και συναφώς αδύνατη την υποβολή εκ μέρους μας προσφοράς. Σύμφωνα με τους ως άνω όρους των τευχών δημοπράτησης, η προσθήκη της σκόνης ενεργού άνθρακα θα πραγματοποιείται σε συγκεκριμένο σημείο του έργου (κανάλι διανομής της κροκιδοκαθίζησης), για να αντιμετωπιστεί το επιβαρυσμένο ανεπεξέργαστο νερό όταν και αν γίνει αντιληπτό ότι περιέχει ανεπιθύμητες ενώσεις. Σύμφωνα, όμως, με την προαναφερθείσα ΚΥΑ, επειδή η ποιότητα του ύδατος χαρακτηρίζεται από τα ίδια τα τεύχη δημοπράτησης ως A3, απαιτείται συνεχώς η προσθήκη σκόνης ενεργού άνθρακα και όχι μόνο αν γίνει αντιληπτό ότι το ανεπεξέργαστο νερό περιέχει ανεπιθύμητες ουσίες. Τούτο δε επειδή η προσθήκη σκόνης ενεργού άνθρακα επιβάλλεται εκ του νόμου σε

Αριθμός απόφασης: 8/2019

ύδωρ κατηγορίας Α3, όπως αυτό που σύμφωνα με τα τεύχη δημοπράτησης θα εισάγεται στην Επομένως, ο προϋπολογισμός όφειλε να λάβει υπόψη του ότι η προσθήκη σκόνης ενεργού άνθρακα θα είναι συνεχής. Σε διαφορετική περίπτωση, θα υπάρχει παράβαση του ενωσιακού και εθνικού δικαίου και η λειτουργία της δε θα είναι νόμιμη, με πρόδηλο κίνδυνο για τη δημόσια υγεία. Αλλά και στην υποθετική περίπτωση που ήθελε υποτεθεί ότι η προσθήκη σκόνης ενεργού άνθρακα λαμβάνει χώρα όταν και αν γίνει αντιληπτό ότι το ανεπεξέργαστο περιέχει ανεπιθύμητες ενώσεις, και πάλι η παροχή αυτή πρέπει να είναι συνεχής και αδιάλειπτη: για να γίνει αντιληπτό ότι το ανεπεξέργαστο νερό περιέχει ανεπιθύμητες ουσίες (φυτοφάρμακα, εντομοκτόνα, κ.λπ.) που χρήζουν επεξεργασία με ενεργό άνθρακα, απαιτείται να διενεργηθούν σύνθετες και χρονοβόρες αναλύσεις (χρωματογραφία, κ.λπ.) σε εξωτερικό διαπιστευμένο εργαστήριο (η δεν προβλέπεται να διαθέτει τέτοιο προηγμένο εργαστηριακό εξοπλισμό και εξειδικευμένο προσωπικό για να διενεργεί τέτοιες αναλύσεις εντός της). Συνεπώς, θα χρειάζεται να γίνεται δειγματοληψία νερού και να αποστέλλονται τουλάχιστον καθημερινώς, δείγματα ανεπεξέργαστου νερού σε εξωτερικό χημικό εργαστήριο για να διενεργήσει τις αναλύσεις αυτές. Ο χρόνος που θα απαιτηθεί από τη στιγμή της δειγματοληψίας έως την έκδοση των αποτελεσμάτων των εργαστηριακών ελέγχων από το εξωτερικό εργαστήριο θα είναι κατ' ελάχιστον 24 με 48 ώρες. Οπότε όταν ο Λειτουργός της παραλάβει και ενημερωθεί για την τυχόν επιβαρυσμένη ποιότητα του ανεπεξέργαστου νερού για να θέσει σε λειτουργία την μονάδα προσθήκης της σκόνης του ενεργού άνθρακα, το ανεπεξέργαστο νερό θα έχει επεξεργαστεί με την συμβατική τεχνολογία της, (η οποία αδυνατεί να απομακρύνει τις εν λόγω ανεπιθύμητες διαλυτές οργανικές ενώσεις) και θα έχει τροφοδοτήσει την πόλη του με ακατάλληλο για ανθρώπινη κατανάλωση νερό. Δηλαδή δεν υπάρχει τρόπος έγκαιρης ενημέρωσης για την εμφάνιση τέτοιων έκτακτων περιστατικών διότι έως ότου διενεργηθούν οι απαραίτητες αναλύσεις του νερού και προκύψουν αποτελέσματα που επιβάλλουν την χρήση ενεργού άνθρακα, το νερό έχει ήδη υποστεί επεξεργασία στην με την συμβατική τεχνολογία και έχει σταλεί

Αριθμός απόφασης: 8/2019

προς κατανάλωση. Συμπερασματικώς, ο Λειτουργός της για να μπορέσει να επεξεργαστεί όπως ορίζει η νομοθεσία το σύνολο της ποσότητας του ανεπεξέργαστου νερού ποιότητας A3 με εφαρμογή της διεργασίας της προσρόφησης σε ενεργό άνθρακα, οφείλει να λειτουργεί την μονάδα προσθήκης ενεργού άνθρακα σε εικοσιτετράωρη βάση. Στην περίπτωση της συνεχούς λειτουργίας της εν λόγω μονάδας, όπως υπολογίζεται στην Προμελέτη Υδραυλικών Έργων, παρ. 2.12 -Προσρόφηση (σελ. 29), απαιτείται μηνιαίως η προμήθεια ποσότητας 27,0 τόνων ενεργού άνθρακα. Το κόστος προμήθειας του ενεργού άνθρακα όπως αναφέρεται στην Προμελέτη, Οικονομοτεχνική μελέτη, σελ. 6, Κόστος Χημικών, Πίνακας 3, υπολογίζεται σε 1,35 ευρώ ανά κιλό δηλαδή 1.350 ευρώ ανά τόνο. Συνεπώς μόνο για την μηνιαία προμήθεια σκόνης ενεργού άνθρακα το κόστος για τον Λειτουργό της υπολογίζεται σε: $27,0 \text{ τόνοι} / \text{μήνα} \times 1.350 \text{ ευρώ} / \text{τόνο} = 36.450 \text{ ευρώ} / \text{μήνα}$. Τα ποσά προκύπτουν από τις παραδοχές των ίδιων των τευχών. Επισημαίνεται ότι ο προϋπολογισμός του έργου (Τιμολόγιο έργου - άρθρο 19) για την εξάμηνη δοκιμαστική λειτουργία και την εξάμηνη αποδοτική λειτουργία της εγκατάστασης είναι 399.832,40 ευρώ, δηλαδή περίπου 33.320 ευρώ ανά μήνα. Στο ποσό αυτό φυσικά περιλαμβάνεται το κόστος προσωπικού, το κόστος συντήρησης, το κόστος προμήθειας όλων των χημικών (κροκιδωτικά, πολυηλεκτρολύτης, κ.λπ.), κ.α. Συνεπώς, μόνο το κόστος προμήθειας της σκόνης του ενεργού άνθρακα για την ασφαλή επεξεργασία του ανεπεξέργαστου νερού A3 για έναν μήνα, υπερβαίνει τον συνολικό μηνιαίο προϋπολογισμό λειτουργίας και συντήρησης όλης της εγκατάστασης για τους λόγους που αναφέρθηκαν ανωτέρω. Επομένως ο προϋπολογισμός του έργου είναι ανεφάρμοστος εφόσον δεν επαρκεί για την κάλυψη του κόστους της συγκεκριμένης εργασίας, πολλώ δε μάλλον για το σύνολο των εργασιών της δοκιμαστικής και αποδοτικής λειτουργίας (6+6 μήνες), όπως αναλώσιμα, δαπάνη προσωπικού κοκ. Συμπερασματικά, ο Ανάδοχος του έργου αναλαμβάνει να κατασκευάσει και να λειτουργήσει δοκιμαστικά την για χρονικό διάστημα έξι μηνών και αποδοτικά για άλλους έξι μήνες, με την υποχρέωση και την ευθύνη να επεξεργαστεί το νερό ποιότητας A3 και να

Αριθμός απόφασης: 8/2019

παράγει πόσιμο νερό, το οποίο θα διαθέσει προς κατανάλωση στους πολίτες. Για να επιτευχθεί η επεξεργασία του νερού Α3, επιβάλλεται από τη νομοθεσία και από τους κανόνες της επιστήμης η εφαρμογή της τεχνολογίας της προσρόφησης σε ενεργό άνθρακα. Ελλείπει όμως μονάδας συνεχούς λειτουργίας - προσρόφησης σε κλίνες ενεργού άνθρακα, είναι αναγκαία η συνεχής επί εικοσιτετράωρου βάσης λειτουργία της μονάδας προσθήκης σκόνης ενεργού άνθρακα (που για λόγους τεχνοοικονομικούς χρησιμοποιείται μόνο περιστασιακά για έκτακτες ανάγκες και όχι για συνεχή λειτουργία). Παρ' όλα αυτά η ευθύνη του Αναδόχου για παραγωγή πόσιμου νερού εντός των ορίων που θέτει η νομοθεσία αλλά και η απαίτηση της νομοθεσίας για την συνεχή εφαρμογή προχωρημένης επεξεργασίας του νερού ποιότητας Α3, αναγκάζει τον Ανάδοχο να λειτουργήσει αδιαλείπτως την μονάδα προσθήκης σκόνης ενεργού άνθρακα με αποτέλεσμα ακόμα και το μηνιαίο κόστος για την προμήθεια του ενεργού άνθρακα να υπερβαίνει τον συνολικό μηνιαίο προϋπολογισμό λειτουργίας και συντήρησης του έργου. Σε αντίθετη περίπτωση, το παραγόμενο νερό δεν θα διαθέτει την απαιτούμενη ποιότητα που ορίζει η νομοθεσία για το νερό ανθρώπινης κατανάλωσης με αποτέλεσμα να προκύπτει βέβαιος κίνδυνος για τη δημόσια υγεία. Επομένως ο προϋπολογισμός του έργου, ακόμα και με τις παραδοχές της ίδια της αναθέτουσας αρχής, είναι εσφαλμένος και μη εφαρμόσιμος, εφόσον εμφανίζεται ανεπαρκής να καλύψει ακόμα και το κονδύλιο της προσθήκης ενεργού άνθρακα, πολλώ δε μάλλον και τα υπόλοιπα ως άνω κονδύλια λειτουργίας της Σε κάθε περίπτωση παρίσταται απολύτως αυθαίρετος και αναιτιολόγητος αφού ουδόλως λαμβάνει υπόψη του τη νόμιμη απαίτηση για συνεχή παροχή σκόνης ενεργού άνθρακα. Υπό τα δεδομένα αυτά η εταιρεία μας νόμιμα και παραδεκτά (Ε.Α. ΣτΕ 26/2011) προσβάλλει την διακήρυξη για τους ανωτέρω λόγους και ζητεί την ακύρωσή της. Ο προϋπολογισμός του έργου συνιστά ουσιώδη όρο της διακηρύξεως. Επομένως, σε περίπτωση εσφαλμένου καθορισμού του προϋπολογισμού, ο οποίος (καθορισμός) έχει ως συνέπεια αξιόλογη απόκλιση από το ύψος που προκύπτει βάσει του ορθού υπολογισμού του, νομίμως χωρεί η προσβολή

Αριθμός απόφασης: 8/2019

της διακήρυξης του διαγωνισμού, προκειμένου να δημοπρατηθεί το έργο εκ νέου με αντίστοιχη τροποποίηση του ύψους του προϋπολογισμού. Επομένως πρέπει να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη διακήρυξη προκειμένου να ληφθεί υπόψη στην κατάστρωση του προϋπολογισμού η ως άνω εργασία».

22. Επειδή, από την συνδυαστική ανάλυση των στοιχείων του φακέλου παρέπεται, ως προς τον συγκεκριμένο λόγο προσφυγής, ότι πρέπει να γίνει δεκτός ως νόμος και ουσία βάσιμος. Τούτο, διότι όπως διαλαμβάνεται στην Προμελέτη του έργου, τόσο στο τεύχος Λειτουργικού Σχεδιασμού, παρ. 3.7 - Προχωρημένη Επεξεργασία: «Κατά το πρώτο στάδιο ανάπτυξης του έργου επιλέγεται η περιστασιακή προσθήκη ενεργού άνθρακα σε μορφή σκόνης (PAC), ο οποίος θα παρασκευάζεται ως διάλυμα και θα δοσομετρείται στο κανάλι διανομής της κροκιδοκαθίζησης», όσο και στην Προμελέτη Υδραυλικών Έργων, παρ. 2.12 - Προσρόφηση: «...Για την αντιμετώπιση σποραδικών επεισοδίων εμφάνισης είτε οσμής είτε εντομοκτόνων και φυτοφαρμάκων χρησιμοποιείται περιστασιακά ενεργός άνθρακας σε μορφή σκόνης (PAC), ο οποίος παρασκευάζεται ως διάλυμα και δοσομετρείται στο κανάλι διανομής της κροκιδοκαθίζησης». Συνεπώς, η περιστασιακή χρήση ενεργού άνθρακα που αναφέρει ως δυνατότητα η αναθέτουσα αρχή δεν αποτελεί υλοποιήσιμη δυνατότητα, διότι όπως βασίμως ανέφερε η προσφεύγουσα «στην υποθετική περίπτωση που η προσθήκη σκόνης ενεργού άνθρακα λαμβάνει χώρα όταν και αν γίνει αντιληπτό ότι το ανεπεξέργαστο περιέχει ανεπιθύμητες ενώσεις, και πάλι η παροχή αυτή πρέπει να είναι συνεχής και αδιάλειπτη: για να γίνει αντιληπτό ότι το ανεπεξέργαστο νερό περιέχει ανεπιθύμητες ουσίες (φυτοφάρμακα, εντομοκτόνα, κ.λπ.) που χρήζουν επεξεργασία με ενεργό άνθρακα, απαιτείται να διενεργηθούν σύνθετες και χρονοβόρες αναλύσεις (χρωματογραφία, κ.λπ.) σε εξωτερικό διαπιστευμένο εργαστήριο. Συνεπώς, θα χρειάζεται να γίνεται δειγματοληψία νερού και να αποστέλλονται τουλάχιστον καθημερινώς, δείγματα ανεπεξέργαστου νερού σε εξωτερικό χημικό εργαστήριο για να διενεργήσει τις αναλύσεις αυτές. Ο χρόνος που θα απαιτηθεί από τη στιγμή της δειγματοληψίας έως την έκδοση των αποτελεσμάτων των εργαστηριακών

Αριθμός απόφασης: 8/2019

ελέγχων από το εξωτερικό εργαστήριο θα είναι κατ' ελάχιστον 24 με 48 ώρες». Ωσαύτως, η αναθέτουσα αρχή δεν κάνει ουδεμία αναφορά στις απόψεις της για την αδυναμία έγκαιρης ενημέρωσης για την εμφάνιση έκτακτων περιστατικών όπου στην εισέρχεται επιβαρυμένο νερό που επιβάλλει την χρήση του ενεργού άνθρακα. Συνεπώς, τεκμαίρεται η αδυναμία της αναθέτουσας αρχής να αιτιολογήσει τη δυνατότητα περιστασιακής μόνο χρήσης του ενεργού άνθρακα, εφόσον είναι αδύνατη η έγκαιρη ανίχνευση επιβαρυμένου νερού που εισέρχεται προς επεξεργασία στην Εξάλλου, βρίσκει έρεισμα στα στοιχεία του φακέλου, η σαφώς υποστηρίξιμη εκδοχή ότι η μοναδική διαφωνία μεταξύ αναθέτουσας αρχής και προσφεύγουσας είναι στον τρόπο υπολογισμού της καταναλισκόμενης ποσότητας του άνθρακα κατά την εξάμηνη αποδοτική λειτουργία της Συγκεκριμένα, στις απόψεις της προς την ΑΕΠΠ η αναθέτουσα αρχή, υποστηρίζει εσφαλμένα, ότι η προσθήκη ενεργού άνθρακα θα πρέπει να υπολογιστεί για παροχή επεξεργασίας νερού μόνο 7.500 m³/ημέρα, παρόλο που η εγκατάσταση κατασκευάζεται για να επεξεργαστεί 30.000 m³/ημέρα και έχει ήδη μελετηθεί - σχεδιαστεί, η επέκταση της δυναμικότητας επεξεργασίας νερού της εγκατάστασης κατά την 'B Φάση από 30.000 m³/ημέρα σε 45.000 m³/ημέρα. Εντούτοις, η αναθέτουσα αρχή, κατά τρόπο μη ερειδόμενο στα στοιχεία της διακήρυξης προβαίνει σε υπολογισμό για την ημερήσια κατανάλωση ενεργού άνθρακα λαμβάνοντας υπόψη μόλις το 25% της παροχής επεξεργασίας (7.500 m³/ημέρα) που θα διαθέτει η εγκατάσταση. Τούτο διότι, από κανένα σημείο της Διακήρυξης δεν προκύπτει ότι κατά την αποδοτική λειτουργία η εγκατάσταση θα λειτουργεί στο 25% των δυνατοτήτων της. Επισημαίνεται δε ότι η εξάμηνη αποδοτική λειτουργία έπεται της εξάμηνης δοκιμαστικής λειτουργίας της κατά την οποία έχει επιβεβαιωθεί η απόδοση της εγκατάστασης και η δυνατότητα συνεχόμενης λειτουργίας της στις ονομαστικές συνθήκες επεξεργασίας για τις οποίες έχει κατασκευασθεί. Ως εκ τούτου, ο υπολογισμός της κατανάλωσης του ενεργού άνθρακα όπως αναφέρεται και στην Προμελέτη Υδραυλικών Έργων των Τευχών Δημοπράτησης, παρ. 2.12 - Προσρόφηση (σελ. 29) υπολογίζεται για την

Αριθμός απόφασης: 8/2019

ονομαστική παροχή νερού ήτοι 30.000 m³/ημέρα (1.250 m³/ώρα), καθώς διαλαμβάνεται ότι "Η ειδική παροχή PAC είναι 10 - 30 mg/l, οπότε για μέγιστη απαιτούμενη δόση PAC ίση με 30 mg/l, η μέγιστη απαιτούμενη ποσότητα PAC κατά την Α' Φάση ανέρχεται σε $1.250 \times 30/1.000 = 37,50 \text{ kg/h}$ ", ήτοι $37,50 \text{ kg/h} \times 24 \text{ h/day} \times 30 \text{ days} = 27.000 \text{ kg/μήνα}$ ή 27 τόνοι/μήνα. Συνεπώς, το κόστος του ενεργού άνθρακα μηνιαίως, προκύπτει από τον υπολογισμό $27 \text{ τόνοι/μήνα} \times 1.350 \text{ ευρώ/τόνο} = 36,450 \text{ ευρώ/μήνα}$.

23. Επειδή, έτι περαιτέρω ακόμη και στην υποθετική περίπτωση, που εκληφθεί ότι δεν θα απαιτηθεί ποτέ κατά τη διάρκεια της εξάμηνης αποδοτικής λειτουργίας η δοσομέτρηση της μέγιστης δόσης ενεργού άνθρακα ήτοι 30 mg/L και κατά μέσο όρο χρησιμοποιηθεί η δόση, που αναφέρει στις απόψεις της η αναθέτουσα αρχή, των 20 mg/L, σε αυτήν την περίπτωση η απαιτούμενη ποσότητα ενεργού άνθρακα μηνιαίως είναι: $(30.000 \text{ m}^3/\text{day} / 24\text{h}) \times 20 \text{ mg/L} / 1.000 = 25,00 \text{ kg/h}$. Δηλαδή, $25,00 \text{ kg/h} \times 24 \text{ h/day} \times 30 \text{ days} = 18.000 \text{ kg/μήνα}$ ή 18 τόνοι/μήνα. Συνεπώς, το κόστος του ενεργού άνθρακα μηνιαίως, είναι: $18 \text{ τόνοι/μήνα} \times 1.350 \text{ ευρώ/τόνο} = 24.300 \text{ ευρώ/μήνα}$. Εξάλλου, σε επίρρωση των ανωτέρω, όπως προκύπτει από τα Τεύχη Δημοπράτησης του έργου, το μηνιαίο ποσό που έχει προϋπολογιστεί ως αποζημίωση κατά την εξάμηνη αποδοτική λειτουργία είναι 33.320 ευρώ ανά μήνα (Τιμολόγιο έργου-άρθρο 19 για την εξάμηνη δοκιμαστική λειτουργία και την εξάμηνη αποδοτική λειτουργία της εγκατάστασης ο προϋπολογισμός είναι 399.832,40 ευρώ, δηλαδή περίπου 33.320 ευρώ ανά μήνα). Αν από το εν λόγω ποσό αφαιρέθει το κόστος για την προμήθεια της ποσότητας του ενεργού άνθρακα (που προκύπτει έστω μην την μειωμένη δόση των 20 mg/L που υπολαμβάνει η αναθέτουσα αρχή), προκύπτει ποσό της τάξης των: $33.320 \text{ ευρώ} - 24.300 \text{ ευρώ} = 9.020 \text{ ευρώ/μήνα}$. Κατά συνέπεια, με το ποσό των 9.020 ευρώ/μήνα, ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να καλύψει το κόστος λειτουργίας της εγκατάστασης που σύμφωνα με την Τεχνική Περιγραφή των Τευχών Δημοπράτησης (σελ. 59 έως 67) περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον το μισθολόγιο 14 ατόμων μονίμου προσωπικού, το κόστος συντήρησης του έργου (ανταλλακτικά, λιπαντικά, κ.λπ.), το κόστος όλων των

Αριθμός απόφασης: 8/2019

χημικών προσθέτων που χρειάζονται (κροκιδωτικά, πολυηλεκτρολύτης, υποχλωριώδες νάτριο, υπεροξειδίο του οξυγόνου, κ.λπ.), κ.α. Επομένως, παρέπεται με σαφήνεια ότι ο προϋπολογισμός του έργου υπολείπεται του αναγκάιου απαιτούμενου, καθώς προδήλως ως κατεδείχθη ανωτέρω, δεν επαρκεί για την κάλυψη του κόστους του συνόλου των εργασιών της δοκιμαστικής και αποδοτικής λειτουργίας (6+6 μήνες), όπως αναφέρονται παραπάνω και αναλύονται στα Τεύχη Δημοπράτησης. Κατά συνέπεια, συνάγεται με ευκρίνεια ότι ο προϋπολογισμός του έργου, ακόμα και με τις παραδοχές της ίδιας της αναθέτουσας αρχής (δόση ενεργού άνθρακα 20 mg/L αντί 30 mg/L), είναι εσφαλμένος και μη υλοποιήσιμος, εφόσον εμφανίζεται ανεπαρκής να καλύψει παράλληλα το κονδύλιο της προσθήκης ενεργού άνθρακα και τα υπόλοιπα ως άνω κονδύλια λειτουργίας της Ως εκ τούτου, ο προϋπολογισμός του λειτουργικού κόστους βασίζεται στην σποραδική λειτουργία του συστήματος έγχυσης και όχι σε συνεχή και διαρκή κατανάλωση ενεργού άνθρακα στη μέγιστη δοσολογία και, επομένως, είναι αναιτιολόγητος.

24. Επειδή, ως συνέπεια των ανωτέρω, δεδομένου ότι το για να είναι νόμιμη η ανάθεση παροχής έργων από αναθέτουσες αρχές σε τρίτους, απαιτείται να προκύπτουν με σαφήνεια από τα έγγραφα της σχετικής σύμβασης το είδος, η ποσότητα αυτών, η προϋπολογιζόμενη δαπάνη της σύμβασης και η τεκμηρίωσή της και ειδικότερα, πρέπει να προκύπτουν από τα στοιχεία του φακέλου κατά τρόπο ειδικό και ορισμένο τα στοιχεία από τα οποία τεκμηριώνεται το μέγεθος της προϋπολογιζόμενης δαπάνης (π.χ. έρευνα αγοράς, συγκριτικά στοιχεία άλλων διαγωνισμών με συναφές αντικείμενο), ώστε να αιτιολογείται επαρκώς η έκταση της δημοσιονομικής επιβάρυνσης του φορέα, αλλά και προκειμένου ο υποψήφιος ανάδοχος να δύναται να ελέγξει τη νομιμότητα του προϋπολογισμού. Η έλλειψη των ως άνω στοιχείων καθιστά τη σχετική διαδικασία ανάθεσης και τις οικείες δαπάνες μη νόμιμες (πρβλ. Ε.Σ. πράξεις ΚΠΕΔ στο IV Τμ. 24/2018, στο VII Τμ. 23/2017, 55/2017, 151, 168/2017). Ως εκ τούτου, βασίμως υποστηρίζει η προσφεύγουσα, εν προκειμένω, ότι ο προϋπολογισμός της υπό

Αριθμός απόφασης: 8/2019

δημοπράτηση σύμβασης, τουλάχιστον ως προς την εν συνεχεία αναφερόμενη τιμή, παρίσταται απολύτως αναιτιολόγητος, άλλως ελλιπής και ανεπαρκής και ως εκ τούτου ανεφάρμοστος, δεδομένου ότι δεν καλύπτει την δαπάνη της οικείας εργασίας του έργου. Συνεπώς, ο πρώτος λόγος προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός ως νόμω και ουσία βάσιμος.

25. Επειδή, με το δεύτερο λόγο προσφυγής προβάλλεται μεταξύ άλλων, ότι «.....Περαιτέρω, το σύνολο των τευχών δημοπράτησης, έχει στηριχθεί σε εσφαλμένες παραδοχές, όπως αυτές προέκυψαν από την γεωτεχνική και τη στατική έκθεση - μελέτη που έλαβε υπόψη της η αναθέτουσα αρχή προκειμένου να εγκρίνει τα οικεία τεύχη». Στη συνέχεια η προσφεύγουσα παραθέτει στην προσφυγή της αυτούσια την «ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΩΝ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΩΝ ΤΕΥΧΩΝ ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗ ΘΕΜΕΛΙΩΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΣΤΗΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΝΕΡΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟ ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗ ΕΡΓΟΥ «ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΑ ΦΡΑΓΜΑΤΟΣ ΠΟΤΑΜΩΝ "ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΝΕΡΟΥ», που συντάχθηκε από τον κ. Αναπληρωτή Καθηγητή Τεχνικής Γεωλογίας- Γεωτεχνικής Μηχανικής, όπου στην οποία μεταξύ άλλων διαλαμβάνονται τα εξής : «..... Η γεωτεχνική μελέτη καθώς και η στατική ελήφθησαν υπόψη προκειμένου αφενός να προσδιορισθεί το εκτελεστέο αντικείμενο του έργου και αφετέρου να καθορισθεί ο προϋπολογισμός του έργου. Οι εν λόγω μελέτες ουσιαστικά αποτελούν την αιτιολογία του προϋπολογισμού του έργου και των λοιπών τευχών δημοπράτησης. Εσφαλμένη ή πλημμελής γεωτεχνική και στατική μελέτη, συμπαρασύρει και τον προϋπολογισμό της εργολαβίας που στηρίχθηκε επάνω της καθώς και τα λοιπά τεύχη δημοπράτησης. Επομένως εφόσον καταδείξαμε ότι η γεωτεχνική μελέτη δεν παρέχει επαρκείς πληροφορίες για τις πραγματικές συνθήκες θεμελίωσης των έργων του διυλιστηρίου καθίσταται προφανές ότι ο προϋπολογισμός του έργου είναι σαθρός και δεν στηρίζεται σε επιστημονικώς εξαγμένα στοιχεία. Το αυτό ισχύει και ως προς την στατική μελέτη. Είναι δε πλημμελής η γεωλογική μελέτη, η οποία εκπονήθηκε με την πραγματοποίηση μόλις 2 γεωτρήσεων με

Αριθμός απόφασης: 8/2019

συνέπεια να παρουσιάζει εκτεταμένες αστοχίες. Κατά γενική δε επιστημονική παραδοχή, η γεωτεχνική μελέτη του έργου κατασκευής ενός έργου σαν το δημοπρατούμενο γίνεται με την διενέργεια ερευνητικών γεωτρήσεων και ερευνητικών φρεάτων, που καλύπτουν δειγματοληπτικά μεν πλην όμως επαρκώς την περιοχή κατασκευής, με έμφαση στα σημεία έδρασης του έργου και στα σημεία κατασκευής των κυρίων τμημάτων. Μια τέτοια μελέτη θα πρέπει να διαπιστώνει γενικώς την κατάσταση και τη γεωλογική, μορφολογία του εδάφους και του υπεδάφους και να αποτυπώνει αντιπροσωπευτικά τα γεωλογικά δεδομένα της περιοχής του έργου. Και ναι μεν η μελέτη αυτή δεν μπορεί να εντοπίσει το σύνολο των ιδιαιτεροτήτων των γεωλογικών και εδαφικών δεδομένων, διότι το έδαφος και το υπέδαφος σε πολλές περιπτώσεις εμφανίζει γεωλογικές ανωμαλίες απολύτως εντοπισμένες σε καμία περίπτωση όμως δεν μπορεί να θεωρηθεί πλήρης και επιστημονικά ορθή αν παρουσιάζει εκτεταμένες αστοχίες που δεν οφείλονται σε όλως εντοπισμένα γεωλογικά φαινόμενα. Υπό την έννοια αυτή η γεωτεχνική μελέτη ενός μεγάλου έργου, όπως το προκείμενο, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι είναι επιστημονικώς πλήρης, όταν έχουν γίνει μόλις 2 αντιπροσωπευτικές ερευνητικές τομές. Με τα δεδομένα αυτά οι εν λόγω γεωερευνητικές εργασίες ουδόλως μπορεί να θεωρηθεί ότι καλύπτουν τις απαιτήσεις του νόμου λαμβανομένης υπόψη της έκτασης που καταλαμβάνει το επίμαχο έργο, και, συνεπώς, ότι θα μπορούσαν να αποτυπώνουν την γεωλογική και την εδαφοτεχνική κατάσταση της περιοχής του έργου. Με τα γεωτεχνικά στοιχεία που χορηγούνται στα συμβατικά τεύχη, αφού ελέγξει τις εδαφοτεχνικές συνθήκες του γηπέδου θα συντάξει έκθεση, που θα περιλαμβάνει τις παραδοχές, τις μεθόδους ανάλυσης και το επιλεγμένο στατικό μοντέλο για την διαστασιολόγηση των δομικών κατασκευών. Στο παρόν στάδιο της μελέτης προσφοράς δεν απαιτείται η υποβολή σχεδίων ξυλοτύπων και τευχών στατικών υπολογισμών. Οι διαγωνιζόμενοι οφείλουν να εξετάσουν όλες τις παραμέτρους, που είναι απαραίτητες για την κατασκευή των δομικών κατασκευών. Η παράλειψη της διερεύνησης αυτής δεν δίνει κανένα δικαίωμα στον Ανάδοχο για απαίτηση συμπληρωματικής αποζημίωσης ή προσαύξησης

Αριθμός απόφασης: 8/2019

οποιασδήποτε τιμής του τιμολογίου, λόγω επίκλησης ιδιαίτερων δυσχερειών εκσκαφής, αντιστήριξης, αντλήσεων, θεμελιώσεων ή κατασκευής των δομικών έργων.....».

26. Επειδή, ως προς την βασιμότητα του συγκεκριμένου λόγου κρίνονται τα κάτωθι. Από την επισκόπηση του φακέλου της υπό εξέταση υπόθεσης, προκύπτει με σαφήνεια, ότι αφενός, η Γεωτεχνική-Αναγνωριστική μελέτη είναι ελλιπής τόσο ως προς τις ερευνητικές και εργαστηριακές εργασίες όσο και προς τα εξαγόμενα συμπεράσματα της, αφετέρου οι παραδοχές που ελήφθησαν υπόψη κατά τη στατική προμελέτη στηρίζονται μόνο στο γεγονός, ότι *«το υπέδαφος αποτελείται από ΒΡΑΧΩΔΕΣ υπόστρωμα, [Πενθερουδάκης Εμμ., Βουρβαχάκης Θ. και Λαμπρινός Στ., Τεύχος Στατικής Έκθεσης, σελίδα 4, Μάιος 2018]»*. Επιπρόσθετα, από την μελέτη της Γεωτεχνικής- Αναγνωριστικής Έκθεσης που περιλαμβάνεται στα τεύχη δημοπράτησης προκύπτει, ότι αυτή συντάχθηκε τον Ιούνιο του έτους 2018, όπως αναγράφεται στο εξώφυλλο του. Επιπλέον, στο παράρτημα 2 "Γεωλογικές Τομές των Γεωτρήσεων" του τεύχους αναγράφεται χρόνος λήξης της γεώτρησης 01.06.2018. Το τεύχος της Στατικής Έκθεσης καθώς και οι Στατικοί υπολογισμοί των επιμέρους μονάδων της Εγκατάστασης Επεξεργασίας Νερού, που υπογράφονται αμφότερα από τον και την εταιρεία Συμβούλων Μηχανικών «.....» συντάχθηκαν, όπως αναγράφεται στα εξώφυλλα τους, το Μάιο του έτους 2018, ήτοι προγενέστερα της Γεωτεχνικής μελέτης, επιφέροντας κατ' αυτό τον τρόπο, αναπόδραστα ουσίωδη και μη θεραπεύσιμη πλημμύεια τόσο στο περιεχόμενο, όσο και στα πορίσματα της Γεωτεχνικής Μελέτης η οποία εκ της φύσεως της διαδραματίζει σημαντικότατο ρόλο για την μετέπειτα ομαλή εξέλιξη επί σκοπώ της άρτιας ολοκλήρωσης του οικείου έργου. Ειδικότερα, οι πληροφορίες που παρέχονται από το τεύχος της Γεωτεχνικής -Αναγνωριστικής μελέτης περιορίζονται στο γεγονός, ότι το έργο θα θεμελιωθεί σε βραχώδη περιοχή σημαντικής αντοχής, χωρίς ωστόσο να παρέχονται στοιχεία για την επιτρεπόμενη τάση του εδάφους, τον κατακόρυφο δείκτη εδάφους, και την ταξινόμηση και περιγραφή της βραχώμαζας. Συνεπώς, οι τιμές της

Αριθμός απόφασης: 8/2019

επιτρεπόμενης τάσης του εδάφους καθώς και του κατακόρυφου δείκτη εδάφους στις παραδοχές της στατικής μελέτης ελήφθησαν εμπειρικά, όπως βασίμως υποστηρίζει η προσφεύγουσα με έρεισμα το γεγονός ότι η θεμελίωση γίνεται σε βραχώδη σχηματισμό, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη σημαντικά στοιχεία όπως ο βαθμός κατακερματισμού της βραχώμαζας και η κλίση των ασυνεχειών. Επέκεινα, το γεγονός ότι το έργο βρίσκεται εντός διαρhexigenούς ζώνης και άρα θα πρέπει να αξιολογηθεί εκτενώς στα επόμενα στάδια της μελέτης για τον ακριβή προσδιορισμό της μελέτης θεμελίωσης, όπως αναφέρεται στο τεύχος της Γεωτεχνικής-Αναγνωριστικής Έκθεσης, δεν συμπεριλήφθηκε στις παραδοχές της στατικής μελέτης, κατά σχετική αποδοχή οικείου ισχυρισμού της προσφεύγουσας.

27. Επειδή, στη συνέχεια, σύμφωνα με τα διδάγματα της κοινής πείρας, συνάγεται με ενάργεια, ότι η εμπειριστατωμένη αρχική γεωτεχνική μελέτη είναι κομβικής σημασίας για την μετέπειτα ομαλή εξέλιξη κάθε δημοσίου έργου, αφού, ως παγίως γίνεται δεκτό το Ελεγκτικό Συνέδριο αποφαινεται αρνητικά επί προσυμβατικού ελέγχου σχεδίων δημοσίων συμβάσεων, κρίνοντας μεταξύ άλλων, ότι «.....δεν γίνεται τεκμηριωμένη αναφορά στα συγκεκριμένα γεωτεχνικά δεδομένα της περιοχής εκτέλεσης του έργου, στοιχεία που ήταν απαραίτητα για την πληρότητα και ακρίβεια της μελέτης δημοπράτησης ενόψει του είδους των εργασιών που περιλαμβάνει (εκσκαφές, αντιστηρίξεις πρανών κλπ). Ενόψει της έλλειψης αυτής, (η αναθέτουσα αρχή) όφειλε να διασφαλίσει την αξιοπιστία της μελέτης αυτής, πρωτίστως προβαίνοντας στην εκπόνηση κατάλληλων γεωτεχνικών μελετών είτε αναζητώντας ισοδύναμες εναλλακτικές λύσεις, όπως στοιχεία από άλλες εργολαβίες που είχαν εκτελεστεί στην περιοχή, ενέργεια που ομοίως δεν προκύπτει ότι υλοποίησε{.....}. Εξάλλου, δεν προκύπτει ότι κατά το στάδιο εκείνο είχε διενεργηθεί κατάλληλη γεωτεχνική έρευνα του εδάφους για την αξιολόγηση της σταθερότητάς του». (πρβλ. Ε.Σ. Τμ. VI 2026/2017, 606/2018, 1059/2019).

28. Επειδή, κατά προφανή και μη δυνάμενη να αμφισβητηθεί απόρροια, των ανωτέρω, αποδεικνύεται προδήλως, ότι στην υπό εξέταση

Αριθμός απόφασης: 8/2019

υπόθεση η Γεωτεχνική έκθεση έπεται της στατικής, ως μη όφειλε. Επιπλέον, προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου και συνεπώς γίνεται δεκτός ως νόμος και ουσία βάσιμος ο σχετικός ισχυρισμός της προσφεύγουσας, ότι εάν εξαρχής είχε εκπονηθεί στο στάδιο της προμελέτης η γεωλογική έρευνα στην περιοχή του έργου, βάσει των προδιαγραφών των γεωλογικών ερευνών, και ήταν γνωστά τα πλήρη στοιχεία στην Αναθέτουσα Αρχή, ενδεχομένως να αναθεωρούσε την θέση κατασκευής της στο συγκεκριμένο γήπεδο. Ωσαύτως, τα επικαλούμενα στην έκθεση της προσφεύγουσας για θέσεις πιθανών ασταθειών του πρανούς, για την υψηλή κατολισθητική επιδεκτικότητα των σχηματισμών της φυλλιτικής-χαλαζιακής σειράς, για τις δυσμενείς γεωλογικές και γεωτεχνικές συνθήκες της περιοχής του γηπέδου του έργου, έχουν ως σκοπό να τονίσουν α) την επικινδυνότητα της επιλεχθείσας περιοχής για την κατασκευή ενός τόσο σημαντικού έργου, β) το αυξημένο ερευνητικό και κατασκευαστικό κόστος της εγκατάστασης και των μέτρων αντιστήριξης και βελτίωσης των εδαφικών συνθηκών, που αφενός δεν έχει προβλεφθεί στον προϋπολογισμό του έργου και αφετέρου δεν εξαλείφει τις όποιες επισφάλειες επιφέρουν οι γεωλογικές - γεωτεχνικές συνθήκες. Εξάλλου ερείδεται επί των στοιχείων του φακέλου και των τευχών δημοπράτησης, ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι το γεγονός των υψηλών και απότομων πρανών των επιχωμάτων είναι αυτά που επιφέρουν και τις μεγαλύτερες επισφάλειες δεδομένου της μορφολογίας της περιοχής του έργου και των ελλείψεων της γεωτεχνικής μελέτης. Σε κάθε περίπτωση, οι ίδιες οι πλημμέλειες της γεωτεχνικής μελέτης συνομολογούνται και από την αναθέτουσα αρχή στο τελευταίο μέρος των απόψεων της προς την Α.Ε.Π.Π., όπου αναφέρεται ότι *«Κατά την προμελέτη του έργου έγινε Γεωτεχνική - Αναγνωριστική Έκθεση, όπως επιβάλλουν οι κανονισμοί. Κατά τη φάση της οριστική μελέτης που θα ακολουθήσει θα γίνει σύμφωνα με τα τεύχη δημοπράτησης, υποβολή γεωτεχνικής μελέτης, η οποία θα συμπεριλάβει, χωρίς να περιορίζεται αποκλειστικά σε αυτά, τα ακόλουθα»*. Ετέρωθεν, σε συνέχεια των ανωτέρω, σε άλλο σημείο των απόψεων της διαλαμβάνεται, ότι *«Ακόμα, αναφέρεται η διαμόρφωση ιδιαίτερα απότομων πρανών ύψους μεγαλύτερου των 20m. Το*

Αριθμός απόφασης: 8/2019

γεγονός αυτό δεν θα έπρεπε να προκαλεί ανησυχία καθώς, αφενός, στην κορυφή του οικοπέδου το πρανές διαμορφώνεται στο βραχώδες στρώμα του ασβεστόλιθου, αφετέρου δε το πρανές στο κατώτερο μέρος του περιβάλλοντος χώρου είναι αντικείμενο της εργολαβίας και μπορεί να σχεδιαστεί έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η ευστάθειά του ως επίχωμα. Επομένως, από το γεωμετρικό σχεδιασμό και τη χωροθέτηση των επιμέρους κατασκευών της μονάδας δεν προκύπτει πρόσθετο πρόβλημα λόγω γεωλογικών/γεωτεχνικών συνθηκών, εκτός της αναμενόμενης τεχνικής δυσκολίας κατασκευής ενός τέτοιου έργου. Σε κάθε περίπτωση η διαμόρφωση του οικοπέδου αποτελεί αντικείμενο του διαγωνισμού». Από τα ως άνω διαλαμβανόμενα, συναγεται το συμπέρασμα ότι αφενός, όπως αναλύθηκε παραπάνω, η Γεωτεχνική-Αναγνωριστική Έκθεση δεν εκπονήθηκε όπως επιβάλλεται από τους κανονισμούς, αφετέρου γίνεται παραδοχή των ελλείψεων της γεωτεχνικής μελέτης των τευχών δημοπράτησης, καθώς τα ελάχιστα στοιχεία που θα έπρεπε να διαθέτουν οι διαγωνιζόμενοι κατά το στάδιο της προσφοράς για τις εδαφοτεχνικές συνθήκες θεμελίωσης, θα γίνουν γνωστά μετά τη διαγωνιστική διαδικασία όταν πλέον θα έχει αναδειχθεί ο Ανάδοχος του έργου και θα έχει ολοκληρώσει τις γεωτεχνικές έρευνες. Περαιτέρω όσον αφορά τον ισχυρισμό της αναθέτουσας ότι «έχουν προβλεφθεί στον προϋπολογισμό του έργου, όπου προβλέπεται ποσόν 648.361,90€ για την οριστική μελέτη και την μελέτη εφαρμογής που θα εκπονήσει ο Ανάδοχος του έργου», είναι αβασίμος και ως εκ τούτου απορριπτός, δεδομένου ότι ο εν λόγω προϋπολογισμός αναφέρεται στο σύνολο των μελετών του έργου, και όχι μόνο στις γεωτεχνικές μελέτες. Συγκεκριμένα από το τεύχος προμετρήσεων, όπου γίνεται περαιτέρω ανάλυση του προϋπολογισμού των μελετών προκύπτει :

Υδραυλική μελέτη έργων,	323 164.43 €.
Ηλεκτρομηχανολογικές μελέτες έργων,	198 361.80 €.
Μελέτες λειτουργικού σχεδιασμού	31 578.41 €.
Κόστος συνόλου γεωτεχνικών ερευνών,	82 832.40 €.
Αμοιβή έκθεσης προγράμματος Γεωτεχνικών Εφαρμογών,	12 424.86 €.

Συνεπώς η δαπάνη για τις Γεωτεχνικές Μελέτες που έχει προβλεφθεί στον προϋπολογισμό του έργου, ανέρχεται στο ποσό των 95.257,26€, και όχι στο ποσό των 648.361,90 €. Ενόψει των ανωτέρω οι παραδοχές πάνω στις οποίες στηρίζονται τα τεύχη δημοπράτησης

Αριθμός απόφασης: 8/2019

και έχουν προέλθει από την γεωτεχνική και την στατική μελέτη, πάσχουν, λόγω της πλημμέλειας των μελετών αυτών. Για το λόγο αυτό το σύνολο των τευχών δημοπράτησης και ειδικά ο προϋπολογισμός που περιλαμβάνει τις υπό εκτέλεση ποσότητες και τα σχετικά κονδύλια, είναι πλημμελώς και ανεπαρκώς αιτιολογημένα και ως εκ τούτου, πρέπει να ακυρωθούν.

29. Επειδή, περαιτέρω, απορρίπτεται ως αβάσιμος ο ισχυρισμός της αναθέτουσας αρχής, ότι το σύνολο των τευχών δημοπράτησης, έχει στηριχθεί στις παραδοχές, όπως αυτές προέκυψαν από την γεωτεχνική και τη στατική μελέτη που έλαβε υπόψη της η αναθέτουσα αρχή προκειμένου να εγκρίνει τα οικεία τεύχη και ότι η στατική προμελέτη για την σύνταξη των τευχών δημοπράτησης μελέτης-κατασκευής του έργου «ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΝΕΡΟΥ ΦΡΑΓΜΑΤΟΣ ΠΟΤΑΜΩΝ» είναι πλήρως συμβατή με τα ευρήματα και τα συμπεράσματα της διαθέσιμης Γεωτεχνικής Έκθεσης (..... -ΙΟΥΝΙΟΣ 2018) και την Γεωλογική Έκθεση Αξιολόγησης (.....-ΙΟΥΝΙΟΣ 2018). Τούτο διότι, ακόμα και αν ήθελε γίνει δεκτός ο ισχυρισμός της αναθέτουσας αρχής, ότι τα αποτελέσματα της ήταν γνωστά στην υπηρεσία πριν κατατεθούν επισήμως και ελήφθησαν υπόψη κατά την εκπόνηση της στατικής μελέτης, εντούτοις ουδόλως δύναται να αναιρεθεί το γεγονός ότι η μη συμπερίληψη της στο αντικείμενο του δημοπρατηθέντος έργου της, από τον ανάδοχο που θα αναλάβει και την εκτέλεση αυτού, δεν είναι, νόμιμη. Και τούτο διότι, έπρεπε να προϋπάρχει στο Φάκελο αυτού, προκειμένου να είναι δυνατή η εκκίνηση της διαδικασίας δημοπράτησής του. Και ναι μεν, βασίμως υποστηρίζει η αναθέτουσα αρχή ότι *«εάν υπάρχουν αρκετές θέσεις πιθανής αστάθειας, δύναται να γίνει η επιβεβαίωσή τους προφανώς μπορεί να γίνει μόνο με αυτοψία στην περιοχή του έργου....»*, πλην όμως τούτος ο ισχυρισμός δεν αναιρεί το γεγονός, ότι εν τέλει μπορεί κατόπιν της σχετικής αυτοψίας, να αποδειχθεί ότι πράγματι υπάρχουν θέσεις πιθανής αστάθειας, καθιστώντας έτσι δυσχερέστατη, αν όχι αντικειμενικά αδύνατη την εκτέλεση του υπό ανάθεση έργου.

Αριθμός απόφασης: 8/2019

30. Επειδή, εν τέλει, αλυσιτελώς, προβάλλεται από την αναθέτουσα αρχή ο ισχυρισμός, ότι «Κατά την προμελέτη του έργου έγινε Γεωτεχνική-Αναγνωριστική Έκθεση, όπως επιβάλλουν οι κανονισμοί. Κατά την φάση της οριστικής μελέτης που θα ακολουθήσει θα γίνει, σύμφωνα με τα τεύχη δημοπράτησης, υποβολή γεωτεχνικής μελέτης, η οποία θα συμπεριλάβει, χωρίς να περιορίζεται αποκλειστικά σε αυτά, τα ακόλουθα: Μελέτη θεμελίωσης για όλες τις κατασκευές, τους τοίχους αντιστήριξης κ.τ.λ. Μελέτη αντιστηρίξεως παρειών ορυγμάτων κ.τ.λ., εφόσον απαιτείται. Μελέτη ευστάθειας πρανών, ορυγμάτων, αναχωμάτων κ.τ.λ., εφόσον απαιτείται. Ακόμα θα συλλέξει κάθε πρόσθετο γεωτεχνικό στοιχείο ή πληροφορία για την περιοχή των έργων, θα προβεί σε δική του αξιολόγηση αυτών για την εκτίμηση των παραμέτρων της γεωτεχνικής μελέτης και θα εκτελέσει πρόσθετες έρευνες εφόσον απαιτηθούν. Η γεωτεχνική έρευνα θα περιλαμβάνει έρευνα υπαίθρου με δειγματοληπτικές γεωτρήσεις, επιτόπου δοκιμές, πενετρομετρήσεις και εργαστηριακές δοκιμές εδαφομηχανικής και βραχομηχανικής σε είδος και ποσότητα που θα καλύπτουν πλήρως τις απαιτήσεις της γεωτεχνικής μελέτης του έργου. Η εκτέλεση της γεωτεχνικής έρευνας θα πραγματοποιηθεί αμέσως μετά την υπογραφή της Σύμβασης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Άρθρο 8, της Συγγραφής Υποχρεώσεων. Συνοψίζοντας η έκθεση αξιολόγησης των διαθέσιμων στοιχείων που υποβλήθηκε ως μέρος της Προδικαστικής Προσφυγής της προσφεύγουσας, με τίτλο «ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΩΝ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΩΝ ΤΕΥΧΩΝ ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗ ΘΕΜΕΛΙΩΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΣΤΗΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΝΕΡΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟ ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗ ΕΡΓΟΥ «ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΑ ΦΡΑΓΜΑΤΟΣ ΠΟΤΑΜΩΝ "ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΝΕΡΟΥ», περιλαμβάνει αφενός την αξιολόγηση των μελετών δημοπράτησης του έργου, αφετέρου την παρουσίαση των κινδύνων που σχετίζονται με την ασφαλή κοστολόγηση του έργου. Εντούτοις, οι απόψεις που παρουσιάζονται βασίζονται στα ήδη διαθέσιμα στοιχεία (από τις παραπάνω μελέτες) και τη σχετική ευρέως διαθέσιμη πληροφορία, δηλ. βιβλιογραφικά στοιχεία και γεωλογικούς χάρτες». Τούτο, διότι όπως ρητά ορίζεται στο Τεύχος 4. Κανονισμός Μελετών Έργου, Β' ΟΡΙΣΤΙΚΗ

Αριθμός απόφασης: 8/2019

ΜΕΛΕΤΗ-ΜΕΛΕΤΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ. «.... Ρήτα, καθορίζεται ότι με την Οριστική Μελέτη και την Μελέτη Εφαρμογής, ο Ανάδοχος δεν έχει δικαίωμα να μειώσει βασικές παραμέτρους (π.χ. διαστάσεις, ισχύ κτλ.) των έργων ή να ελατώσει τις τεχνικές προδιαγραφές του προσφεερθέντος εξοπλισμού σε σχέση με την «Τεχνική μελέτη της Προσφοράς». Συνεπώς, παρέπεται με σαφήνεια, ότι οι ως άνω ισχυρισμοί της αναθέτουσας αρχής δεν δύνανται να αναιρέσουν το γεγονός ότι οι αιτιάσεις της προσφεύγουσας πράγματι ερείδονται επί της όρθης και νόμιμης βάσης ότι η Προμελέτη και οι ήδη εκπονηθείσες μελέτες, του υπό διακήρυξη έργου δεσμεύουν τον μελλοντικό ανάδοχο, ως προς το σύνολο των παραμετρικών μεγεθών της υπό ανάθεση σύμβασης και άρα τα περιθώρια που παρέχονται στον ανάδοχο με την εκπόνηση της μελέτης.

31. Επειδή, κατά συνέπεια, παρέπεται από την συνολική επισκόπηση του φακέλου ότι δεν περιλαμβάνονται στο φάκελο του προς εκτέλεση έργου τα τεχνικά εκείνα στοιχεία, από τα οποία να προκύπτει η αποτύπωση της υπάρχουσας πραγματικής κατάστασης του προς εκτέλεση έργου και με τα οποία να καθίσταται δυνατός ο προσδιορισμός του είδους καθώς και η ακριβής προμέτρηση της ποσότητας των εργασιών, που πρόκειται να εκτελεσθούν. Συνεπώς με βάση τα ανωτέρω, η προσβαλλόμενη τυχάνει ακυρωτέα (Ελ.Συν. VI Τμήμα, 123/2019, σκέψη VI.).

32. Επειδή, κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, η κρινόμενη Προσφυγή με ΓΑΚ ΑΕΠΠ 1451/2019 θα πρέπει να γίνει δεκτή.

33. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, το παράβολο που κατατέθηκε για την Προσφυγή με (ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό) ποσού 15.000,00 € θα πρέπει να της επιστραφεί.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την προδικαστική προσφυγή.

Ακυρώνει την προσβαλλόμενη σύμφωνα με τα κριθέντα στο σκεπτικό.

Αριθμός απόφασης: 8/2019

Ορίζει την επιστροφή του παράβολου (με κωδικό) ποσού 15.000,00 € στην προσφεύγουσα.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στον Άγ. Ιωάννη Ρέντη στις 23 Δεκεμβρίου 2019 και εκδόθηκε αυθημερόν.

Ο Πρόεδρος

Ο Γραμματέας

**Φώτιος Θ. Κασιγιαννης
Πρόεδρος Εφετών Δ.Δ. ε.τ.**

Κωνσταντίνος Πουρναράς